

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY W ŁĘCZYCY**
99 – 100 Łęczyca, ul. A. Mickiewicza 18,

**OCENA STANU BEZPIECZEŃSTWA
SANITARNEGO POWIATU
ŁĘCZYCKIEGO
w 2019 roku**

ŁĘCZYCA

LUTY, 2020 R.

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
I. Ocena sytuacji epidemiologicznej powiatu łączyckiego w 2019 roku	4
1. Analiza sytuacji epidemiologicznej powiatu	4
2. Ocena stanu sanitarno-technicznego placówek służby zdrowia	14
3. Ocena realizacji szczepień ochronnych w 2019 roku	16
II. Ocena stanu sanitarnego powiatu w zakresie Higieny Komunalnej	20
1. Ocena jakości wody i stanu urządzeń do zaopatrywania ludności w wodę przeznaczoną do spożycia	20
2. Ocena stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej	22
III. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i produktów kosmetycznych	24
IV. Ocena warunków sanitarnych w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży	30
V. Ocena warunków sanitarno-higienicznych środowiska pracy	34
VI. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny	37
VII. Działalność PSSE w Łęczycy w zakresie Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia na terenie powiatu	38
Podsumowanie	48

WSTĘP

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęczycy jako organ wykonawczy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu łęczyckiego realizował w 2019 roku zadania z zakresu zdrowia publicznego określone szczegółowo ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W roku 2019 Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Łęczycy wykonywała statutowe zadania zgodnie z „Planem zasadniczych przedsięwzięć na 2019 rok”, obejmującym główne kierunki działania, zasadnicze zamierzenia oraz harmonogram nadzoru nad obiektami.

Realizacja tych zadań odbywała się poprzez działalność oświatowo-zdrowotną oraz sprawowanie bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego nad warunkami higieny środowiska, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny pracy w zakładach, warunkami zdrowotnymi żywności i żywienia oraz warunkami higieniczno-zdrowotnymi w placówkach udzielających świadczeń zdrowotnych.

Działania te miały na celu ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem czynników uciążliwych i szkodliwych dla zdrowia oraz zapobieganie powstawaniu i szerzeniu chorób zakaźnych i zawodowych.

Pod nadzorem PSSE w roku 2019 znajdowało się 2337 obiektów. Działalność kontrolna i nadzorowa prowadzona była przez 13 pracowników.

Lp.	Samodzielne stanowisko pracy ds. Epidemiologii i Statystyki	Samodzielne stanowisko pracy ds. Bezpieczeństwa Żywności i Produktów kosmetycznych	Samodzielne stanowisko pracy ds. Higieny Komunalnej	Samodzielne stanowisko pracy ds. Higieny Pracy	Samodzielne stanowisko pracy ds. Higieny Dzieci i Młodzieży	Ogółem
Stan na dzień 31.12.2019 r.						
	84	1940	166	108	39	2337

Liczba obiektów będących pod nadzorem poszczególnych komórek PSSE w 2019r.

Wyniki pracy nadzoru i sprawozdania z badań pobranych próbek stały się podstawą do przedstawienia oceny stanu sanitarnego powiatu łęczyckiego w 2019 roku oraz planowania działań na 2020 rok.

I. OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ POWIATU ŁĘCZYCKIEGO

Samodzielne Stanowiska Pracy ds. Epidemiologii są stanowiskami PSSE w Łęczycy właściwymi do prowadzenia działań związanych z nadzorem epidemiologicznym mającym na celu: wczesne wykrywanie i zwalczanie chorób zakaźnych i ich ognisk, zakażeń zakładowych oraz ognisk zatruc pokarmowych, właściwą realizację Programu Szczepień Ochronnych, poprawę jakości udzielanych świadczeń medycznych, w ramach kontroli nad obiektami lecznictwa zamkniętego i otwartego, obejmujących w szczególności stan sanitarno – higieniczny, procesy sterylizacji i dezynfekcji, przestrzeganie obowiązujących procedur, zabezpieczenie przed szerzeniem się zakażeń zakładowych.

1. Analiza sytuacji epidemiologicznej powiatu w 2019 roku.

Jednym z podstawowych zadań realizowanych przez Państwową Inspekcją Sanitarną jest zwalczanie chorób zakaźnych. Ustawa z dnia 05 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi określa zasady i tryb zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, zasady rozpoznawania i monitorowania stacji epidemiologicznej, podejmowanie działań przeciwepidemicznych i zapobiegawczych. Zgodnie z jej artykułem Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny jest zobowiązany prowadzić rejestr zakażeń, zachorowań na choroby zakaźne i ich podejrzeń, zgonów z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej oraz przypadków stwierdzenia dodatnich wyników badań laboratoryjnych, podlegających obowiązkowi zgłoszenia przez podmioty lecznicze. Przepisy ustawy stosuje się do zakażeń i chorób zakaźnych, których wykaz jest określony w załączniku nr 1 do w/w ustawy. Rejestracja chorób zakaźnych i zakażeń u ludzi prowadzona jest zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Chorób ICD-10 oraz w oparciu o aktualne definicje przypadków chorób zakaźnych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego. Na jej podstawie sporządzane są sprawozdania statystyczne: dzienne, tygodniowe, dwutygodniowe, kwartalne, roczne o zachorowaniach oraz podejrzeniach zachorowań na niektóre choroby zakaźne.

Analiza sytuacji epidemiologicznej powiatu łęczyckiego w roku 2019 została oparta na danych zawartych w sprawozdaniu MZ-56 o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach oraz na sprawozdaniu o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na gripę MZ-55.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 218 dochodzeń epidemiologicznych w przypadkach zgłoszonych podejrzeń lub wystąpień chorób zakaźnych. Dochodzenia przeprowadzane były w jednostkach chorobowych, w których wymagane jest:

- ustalenie źródła zakażenia,
- wykrycie czynnika etiologicznego powodującego zachorowanie,

- objęcie nadzorem osób kontaktujących się z chorym lub podejrzanym o zakażenie,
- ustalenie stanu zdrowia zwierzęcia podejrzanego o zakażenie wścieklizną w celu podjęcia ostatecznej decyzji dotyczącej szczepienia osoby pogryzionej przez to zwierzę,
- przeprowadzenie kwalifikacji zachorowań zgodnie z definicjami przypadków chorób zakaźnych dla potrzeb nadzoru epidemiologicznego.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łęczycy zgłoszono:

- 421 zachorowań na choroby zakaźne, z czego hospitalizowano 156 przypadków;
- 621 przypadków podejrzeń i zachorowań na gripę (sprawozdania MZ-55 o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na gripę);
- 5 przypadków gruźlicy prątkującej i 2 przypadki gruźlicy nieprątkującej;
- 108 przypadków pokąsań przez zwierzęta.

W stosunku do roku 2018 w roku sprawozdawczym, w powiecie łęczyckim odnotowano spadek zachorowań na choroby zakaźne i zakażenia o ok. 12% (wg MZ-56), spadek o 41,3% zapadalności na gripę (wg MZ-55), spadek zapadalności na gruźlicę o 5 przypadków. Zarejestrowano natomiast wzrost pokąsań o 23 przypadki (21,3%).

W 2019 roku najczęściej rejestrowaną jednostką chorobową i najczęstszą przyczyną hospitalizacji była biegunka oraz zapalenie żołądkowo jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu - A09. Ogółem zarejestrowano 144 przypadki zachorowań i jest to o 4 przypadki więcej niż w roku 2018. Znaczny ich odsetek ok. 22% stanowią zachorowania u dzieci do lat 2. Były to przypadki pojedynczych zachorowań, niepowiązane epidemiologicznie, w których czynnik etiologiczny nie był znany.

Wśród przypadków chorób zakaźnych rejestrowanych w roku 2019 należy wymienić:

Biegunka i zapalenie żołądkowo jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu – 34,2%

Ospa wietrzna – 31,4%

Wirusowe zakażenia jelitowe ogółem – 12,4%

Styczność narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień – 5,9%

Krztusiec – 3,1%

Choroba wywołana przez *Streptococcus pyogenes* (róża) – 2,1%

Borelioza - 2,1 %

Gruźlica – 1,7%

Inne Bakteryjne Zakażenia Jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile* - 1,4%

Salmoneloza – 1,2%

Płonica – 1,2%

Kiła wczesna – 0,7%

Świnka – 0,5%

Wirusowe Zapalenie Wątroby typu C – 0,5%

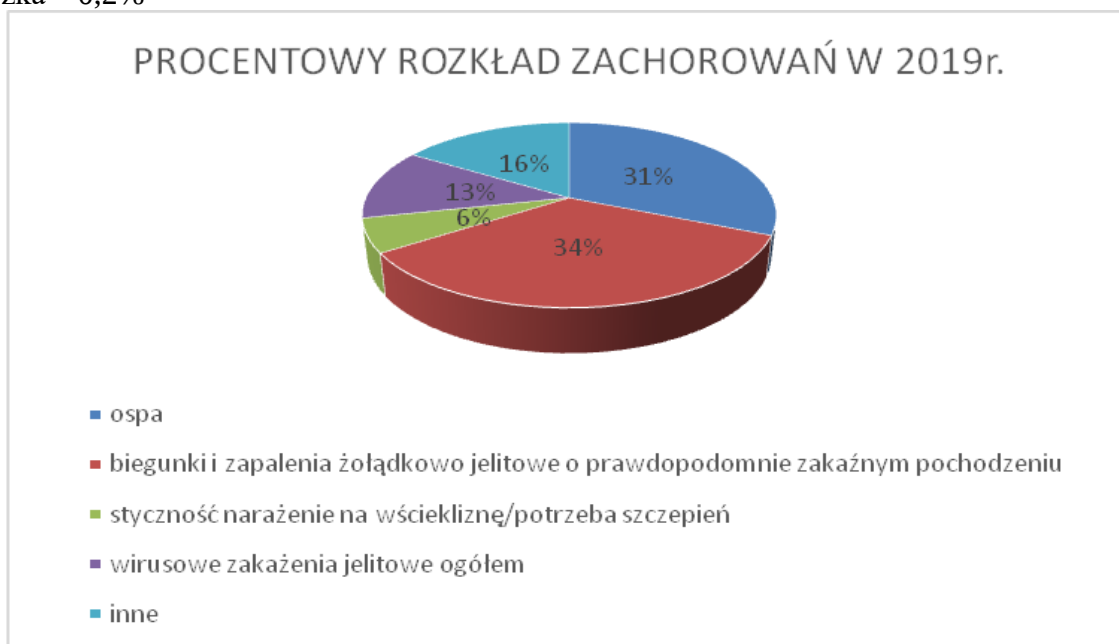
Wirusowe Zapalenie Wątroby typu B, przewlekłe i BNO – 0,5%

Wirusowe Zapalenie Wątroby typu A – 0,5%

Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone – 0,2%

Choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*, inwazyjna - 0,2%

Rzeżączka – 0,2%

Wykres nr 1. Procentowy rozkład zachorowań w 2019r.

Poniżej przedstawiono wskaźniki zapadalności na wybrane jednostki chorobowe w powiecie łęczyckim – porównanie lat 2018-2019.

Tabela nr 1. Zapadalność na wybrane jednostki chorobowe w powiecie łęczyckim – porównanie lat 2018,2019

Kod wg ICD 10	Jednostka chorobowa	2018			2019			Porównawczo 2018/2019
		Liczba przypadków w ogółem	W tym hospitalizowanych	Zapadalność na 1000 osób	Liczba przypadków w ogółem	W tym hospitalizowanych	Zapadalność na 1000 osób	
A00	Cholera ^{UE}	0	0	0	0	0	0	=
A01.0	Dur brzuszny ^{UE}	0	0	0	0	0	0	=
A01.1-3	Dury rzekome A, B, C ^{UE}	0	0	0	0	0	0	=
A 02	Salmonelloza	2	2	0,04	5	5	0,10	↑
A03	Czerwonka bakteryjna (szigelozja) ^{UE}	0	0	0	0	0	0	=
A4.7	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	9	9	0,18	6	6	0,12	↓
A07.1	Gardioza	0	0	0	0	0	0	=
A08.0-A08.4	Wirusowe zakażenia jelitowe	36	24	0,72	52	49	1,04	↑
A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-	140	97	2,78	144	72	2,87	↑

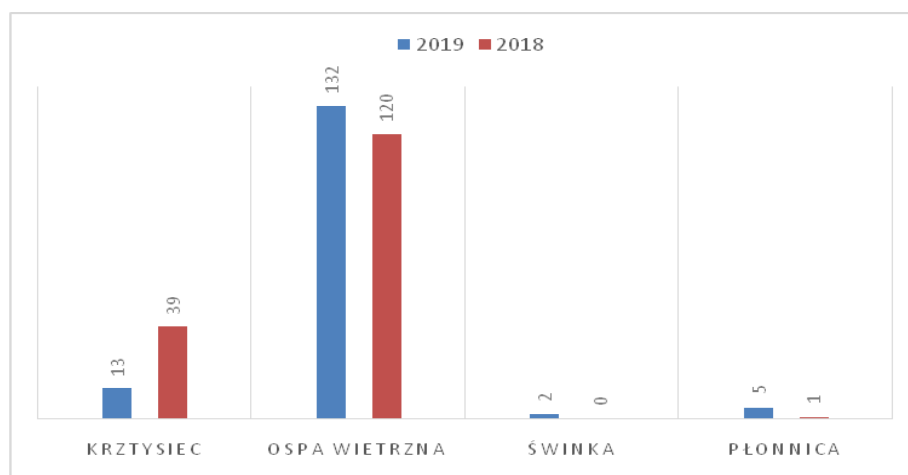
	jelitowe BNO o prawdopodob nie zakaźnym pochodzeniu							
A33-35	Tężec	0	0	0	0	0	0	=
A36	Błonica	0	0	0	0	0	0	=
A37	Krztusiec	39	23	0,78	13	9	0,26	↓
A38	Płonica	1	0	0,02	5	0	0,10	↑
A46	Róża	8	2	0,16	9	6	0,18	↑
A51	Kiła	0	0	0	3	0	0,06	↑
A54	Rzeżączka	0	0	0	1	1	0,02	↑
A69.2	Borelioza	8	0	0,16	9	0	0,18	↑
A82	Wścieklizna	0	0	0	0	0	0	=
Z20.3/ Z24.2;Z 28	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień ¹²⁾	17	0	0,34	25	0	0,50	↑
B01	Ospa wietrzna	120	3	2,38	132	1	2,63	↑
B05	Odra	0	0	0	0	0	0	=
B06	Różyczka	0	0	0	0	0	0	=
B 15	Wirusowe zapalenie wątroby typu A	0	0	0	2	2	0,04	↑
B 18.1	Wirusowe zapalenie wątroby typu B	3	3	0,06	2	2	0,04	↓
B 18.2	Wirusowe zapalenie wątroby t. C	7	2	0,14	2	2	0,04	↓
B20-24	AIDS	0	0	0	0	0	0	=
Z21	Nowo wykryte zakażenia HIV	2	0	0,04	0	0	0	↓
B26	Świnka	0	0	0	2	0	0,04	↑
G00.1	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna	0	0	0	1	1	0,02	↑
G03	Zapalenie opon	1	1	0,02	1	1	0,02	=

	mózgowych inne i nieokreślone							
J10 - J11	Grypa (przypadek potwierdzony badaniem laboratoryjny m)	0	0	0	0	0	0	=
A 15 i A16	Gruźlica prątkująca i nieprątkująca	12	12	0,24	7	7	0,14	↓

Choroby wieku dziecięcego.

W roku sprawozdawczym w porównaniu z rokiem poprzednim zaobserwowano wzrost zachorowalności na niektóre choroby wieku dziecięcego tj.: ospę wietrzną, świnkę, płonice (szkarlatyna) oraz znaczny spadek zachorowalności na krztusiec.

W analizowanym okresie nie zarejestrowano przypadków zachorowań na różyczkę B06. Obserwując sytuację epidemiologiczną chorób wieku dziecięcego można stwierdzić, iż w roku 2019 sytuacja była stabilna. Nie rejestrowano zachorowań na odrę, poliomyelitis, błonicę, tężec, co było konsekwencją bardzo dobrze realizowanych w powiecie szczepień ochronnych. Pojawiające się tzw. „epidemie wyrównawcze” wzrostu i spadku liczby zachorowań notuje się co kilka lat i jest to cechą charakterystyczną dla epidemiologii większości chorób zakaźnych wieku dziecięcego.

Wykres nr 2. Choroby wieku dziecięcego w 2019r. w porównaniu z rokiem 2018.

Zatrucia i zakażenia pokarmowe

Choroby przenoszone drogą pokarmową stanowią ok. 50 % przypadków zachorowań zarejestrowanych na terenie powiatu łęczyckiego w roku 2019.

Sytuację epidemiologiczną chorób przenoszonych drogą pokarmową przedstawia załączona tabela.

Tabela nr 2 Choroby przenoszone drogą pokarmową w 2019 r. w porównaniu z rokiem 2018.

Kod wg ICD 10	Jednostka chorobowa	2018			2019		
		Liczba przypadków ogółem	W tym hospitalizowanych	Zapadalność na 1000 osób	Liczba przypadków ogółem	W tym hospitalizowanych	Zapadalność na 1000 osób
A08.0- A08.4	Wirusowe zakażenia jelitowe	36	24	0,72	52	49	1,04
A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	140	97	2,78	144	72	2,87
A04.0 – A04.9	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	9	9	0,18	6	6	0,12
A02	Salmoneloza	2	2	0,04	5	5	0,10
	Nosiciele Salmonella	4	2	0,08	5	0	0,10
B15	WZW typ A	0	0	0	2	2	0,04

Nie zarejestrowano zachorowań na dur brzuszny, zatruc pestycydami, naturalnie toksycznymi substancjami spożywanymi jako pokarm, zatruc żywnością skażoną biologicznie i/lub chemicznie, nie odnotowano również ogniska zatrucia pokarmowego. Odnotowano natomiast 5 przypadków zachorowań na salmonelozę, tj. o 3 przypadki więcej niż w poprzednim roku. Duże znaczenie w szerzeniu się tych zakażeń odgrywa nosicielstwo drobnoustrojów chorobotwórczych. W roku 2019 wykryto 5 przypadków bezobjawowego nosicielstwa pałeczek salmonella i jest to o 1 przypadek więcej niż w roku 2018.

Wzrost zachorowań zaobserwowano w przypadku wirusowych zakażeń jelitowych A08.0-4, odnotowano 52 przypadki i jest to o 16 przypadków więcej niż w roku 2018. Zarówno w roku 2019 jak i 2018 znaczny odsetek tych zachorowań (2019 - 83%, 2018 – 53%) spowodowany był zakażeniami jelitowymi wywołanymi wirusem rota, 40% zachorowań stanowiły przypadki zdiagnozowane u dzieci do lat 2. Wszystkie odnotowane przypadki stanowiły indywidualne zachorowania niepowiązane epidemiologicznie.

Na poziomie z roku 2018 utrzymują się zachorowania na bakteryjne zakażenia jelitowe A09 o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu BNO. W roku sprawozdawczym odnotowano 144 przypadki, z czego 72 podlegały hospitalizacji. Znaczny odsetek tych zachorowań – 22% stanowiły przypadki stwierdzone u dzieci do lat 2.

Wskaźniki tych chorób są czułymi miernikami poziomu higieny przygotowywania posiłków w zakładach żywienia zbiorowego i środowiskach domowych, ich wzrost świadczyć może o spadku poziomu świadomości nt. szerzenia się zakażeń przenoszonych drogą pokarmową i spadku higieny osobistej.

Choroby przenoszone poprzez krew

Dzięki poprawie warunków sanitarnych w szpitalach, przychodniach oraz w wyniku wzmożonego nadzoru nad procesami sterylizacji sprzętu medycznego, a także dzięki podejmowaniu licznych działań oświatowych w roku 2019 zaobserwowano spadek zakażeń związanych z przerwaniem ciągłości tkanek.

Tabela nr 3 Choroby przenoszone poprzez krew w 2019 r. w porównaniu z rokiem 2018.

Jednostka chorobowa	2018 ROK		2019 ROK	
	Liczba przypadków	Zapadalność na 1000 osób	Liczba przypadków	Zapadalność na 1000 osób
WZW typ B	3	0,06	2	0
WZW typ C	7	0,14	2	0,04
Zakażenia HIV	2	0,04	0	0
AIDS	0	0	0	0

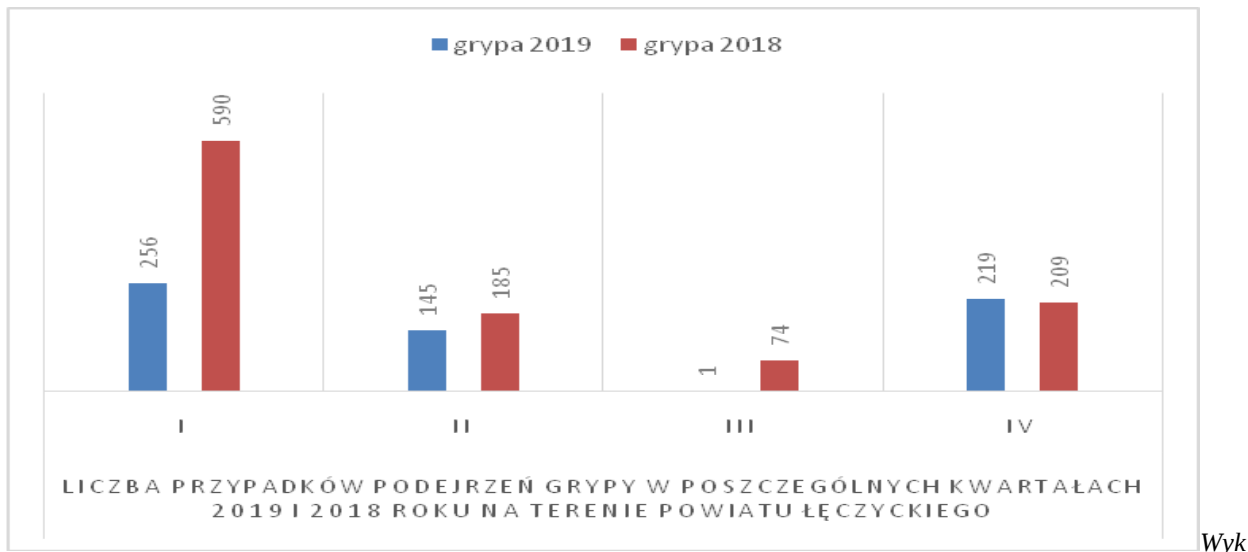
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęczycy mając na uwadze dobrostan populacji powiatu łęczyckiego podjął działania przeciwepidemiczne i zapobiegawcze – objął nadzorem epidemiologicznym osoby chore oraz z najbliższego otoczenia z zakażonymi wirusem zapalenia wątroby. Podjęte działania miały na celu unieszkodliwienie źródeł zakażenia, przecięcie dróg szerzenia, oraz edukację prozdrowotną i profilaktykę opartą na stosowaniu szczepień ochronnych.

Sytuacja epidemiologiczna grypy

W porównaniu z rokiem 2018 w roku sprawozdawczym zaobserwowano spadek zachorowań na gripę. W powiecie łęczyckim zarejestrowano 621 przypadki zachorowań i podejrzeń zachorowań, podczas gdy w roku poprzednim zgłoszono ich 1058. Co roku w miesiącach zimowych i wczesnowiosennych obserwowany jest sezonowy wzrost przypadków grypy. W 2019 roku najwięcej zachorowań odnotowano w miesiącu październiku, zachorowania najczęściej dotyczyły osób w wieku 15-64 lat.

W roku 2019 od 01.01–31.03.2019 r. roku kalendarzowego PPIS w Łęczycy w realizował systemu nadzoru nad gripą SENTINEL. W ramach wzmożonego nadzoru nad gripą współpracowano w tym zakresie z laboratorium wirusologicznym WSSE w Łodzi i lekarzami pierwszego kontaktu z terenu powiatu łęczyckiego. Tak zorganizowany system nadzoru epidemiologicznego zwiększa szansę wcześniejszego wykrycia i identyfikacji szczepu wirusa

odpowiedzialnego za epidemiczne zachorowania oraz ma na celu przeprowadzenie w wybranej placówce podstawowej opieki zdrowotnej diagnostyki u wszystkich chorych oraz podejrzanych o zachorowanie na grypę. W ramach omawianego nadzoru nie pobierano wymazów z nosa i gardła do badań wirusologicznych.

Wyk

res nr 3. Przypadki podejrzeń grypy w poszczególnych kwartałach 2018 i 2019 roku.

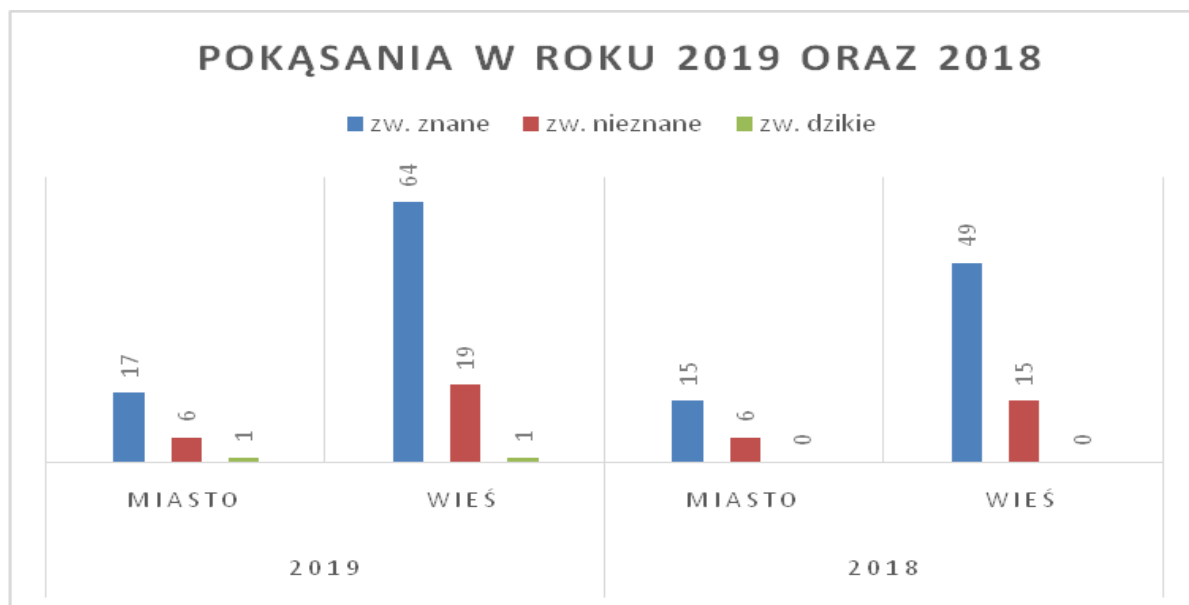
Neuroinfekcje

W roku 2019 odnotowano:

- jeden przypadek zapalenia opon mózgowych o etiologii pneumokokowej G00.1. Zachorowanie dotyczyło osoby dorosłej w wieku 68 lat. Przypadek hospitalizowany w WSS im Wł. Biegańskiego w Łodzi.
- jeden przypadek zapalenia opon mózgowych G03 o etiologii nieokreślonej. Dotyczył osoby w wieku 33 lat, hospitalizowanej w WSS im Wł. Biegańskiego w Łodzi.
- podobnie jak w roku ubiegłym zarejestrowano 9 przypadków zachorowań na boreliozę z Lyme. Wg definicji przypadków chorób zakaźnych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego wszystkie przypadki zachorowań zakwalifikowano jako potwierdzone.

Narażenie na wściekliwość

Zaobserwowano wzrost liczby pokąsań na terenie powiatu łęczyckiego. Ogółem w roku 2019 zarejestrowano 108 takich zdarzeń i jest to o 23 przypadki więcej niż zarejestrowanych w roku ubiegłym. Do pokąsań częściej dochodziło na terenie wsi niż miast. Jedną z głównych przyczyn zaobserwowanego zjawiska było niezamykanie zwierząt na terenie posesji i puszczanie ich wolno bez nadzoru opiekunów. W roku sprawozdawczym odnotowano 2 przypadki pogryzień przez zwierzęta dzikie. U 25 osób zastosowano profilaktykę poekspozycyjną w postaci uodpornienia aktywnego z zastosowaniem szczepionki przeciwko wścieklicznie.

Wykres nr 4. Pokaśania w roku 2019 i 2018.

Gruźlica

W 2019 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęczycy objął nadzorem osoby chorujące na gruźlicę na podległym terenie. Zarejestrowano ogółem 7 przypadków nowych zachorowań i jest to o 5 przypadków mniej niż w roku 2018. Wszystkie zachorowania dotyczyły osób dorosłych, nie odnotowano nowych przypadków zachorowań u dzieci i młodzieży do lat 18. W bieżącym roku nie zarejestrowano przypadków gruźlicy pozapłucnej.

Tabela nr 4 Nowo wykryte przypadki gruźlicy w 2019 roku w powiecie łęczyckim

PŁEĆ K/M	MIEJSCE ZAMIESZKANIA		GRUŻLICA			
	M	W	IA*	IIB*	VA*	VB*
3M	1	2	1	2	0	0
4K	2	2	1	3	0	0
Razem 7	3	4	2	5	0	0

IA - Gruźlica płuc potwierdzona bakteriologicznie Bk+

IIB - Gruźlica płuc nie potwierdzona bakteriologicznie Bk-

VA – Gruźlica poza płucna potwierdzona bakteriologicznie Bk+

VB – Gruźlica poza płucna nie potwierdzona bakteriologicznie Bk-

Realizując procedurę postępowania w zakresie zwalczania i zapobiegania gruźlicy na terenie województwa łódzkiego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęczycy skierował 6 osób z kontaktu z chorymi prątkującymi do lekarza POZ podległych podmiotów leczniczych, w celu objęcia ich nadzorem epidemiologicznym, badaniem klinicznym i diagnostycznym.

Choroby przenoszone drogą płciową

W roku 2019 PPIS w Łęczycy kontynuował sprawowanie nadzoru nad zachorowaniami na choroby przenoszone drogą płciową. Zgodnie z Ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, osoby chore na kiłę i rzeżączkę podlegają obowiązkowemu leczeniu natomiast osoby, które miały styczność z chorymi na kiłę lub rzeżączkę podlegają nadzorowi epidemiologicznemu, badaniom klinicznym i diagnostycznym, a w razie potrzeby, profilaktycznemu podaniu leków. Uchylenie się chorego od obowiązku leczenia podlega zgłoszeniu do PPIS przez lekarza prowadzącego leczenie. W roku 2019 odnotowano 3 przypadki kiły wczesnej oraz 1 przypadek rzeżączki, które opracowano we współpracy z lekarzem Poradni Dermatologiczno-Wenerologicznej ZOZ w Łęczycy.

Odra

Zwiększonej czułości epidemiologicznej wymagała odra. W związku z rejestrowaną zwiększoną liczbą zachorowań na odrę w Europie, i pojawiającymi się przypadkami zachorowań również w Polsce, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęczycy podjął działania mające na celu poinformowanie społeczeństwa powiatu łęczyckiego na temat patogenez, objawów i leczenia oraz metod zapobiegania chorobie. Kierował pisma do kierowników podmiotów leczniczych z prośbą o niezwłoczne zgłaszanie podejrzeń przypadków odry, z wytycznymi dotyczącymi sposobu pobierania i transportu próbek pobranych od chorych, zasadami postępowania przeciwepidemicznego, w związku z pojawieniem się w podmiocie leczniczym osoby z podejrzeniem zachorowania na odrę. W 2019 roku do Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Łęczycy wpłynęło jedno podejrzenie zachorowania na odrę u osoby dorosłej (mężczyzna, lat 67), zostało ono jednak wykluczone jeszcze tego samego dnia, na podstawie objawów chorobowych i badania laboratoryjnego na obecność swoistych przeciwciał w klasie IgM.

Nie notowano zgonów z powodu chorób zakaźnych ani przypadków chorób wysoce zakaźnych stanowiących zagrożenie dla zdrowia publicznego.

2. OCENA STANU SANITARNO-TECHNICZNEGO PLACÓWEK SŁUŻBY ZDROWIA

Działalność kontrolno-represyjna

PPIS w Łęczycy obejmuje nadzorem epidemiologicznym 80 podmiotów lecznictwa otwartego. W 2019 zaplanowano w nich 71 kontroli, wykonano 68.

Nazwa zakładu lecznictwa otwartego	Liczba kontroli	Decyzje zarządzające i administracyjne	Mandaty/Ilość na sumę
w tym zakłady publiczne	-	-	-
w tym zakłady niepubliczne	43	-	-
w tym indywidualna praktyka lekarska	21	-	-
Inne *	4	-	-
Ogółem	68	-	-

Inne *-w środowisku nosicieli - 2, zakładzie karnym - 1, zakładzie opiekuńczo-leczniczym -1

Podczas przeprowadzonych kontroli pomieszczeń sprawdzano, głównie:

- 1) stan higieniczno-sanitarny pomieszczeń;
- 2) kontrole wewnętrzne i raporty;
- 3) procedury sanitarne;
- 4) gospodarkę odpadami medycznymi 1801;
- 5) zabezpieczenia w sprzęt jedno- i wielorazowy oraz sposoby postępowania z nimi.

W 2019 r. Państwowy Powiatowy Sanitarny w Łęczycy nie wydawał decyzji administracyjnych, finansowych oraz nie prowadził karania mandatowego w odniesieniu do placówek służby zdrowia. Stan sanitarno-higieniczny podmiotów medycznych powiatu łęczyckiego nie budził zastrzeżeń.

Charakterystyka stanu technicznego i funkcjonalnego placówek medycznych

Stan sanitarno-techniczny skontrolowanych podmiotów medycznych jest dobry. Właściciele podmiotów leczniczych sukcesywnie modernizowali obiekty poprzez wykonywanie prac malarskich, wymianę armatury sanitarnej, wymianę mebli i stolarki okiennej. Wyposażenie placówek dostosowano do wykonywanych czynności, a więc do zakresu i rodzaju udzielanych świadczeń.

Indywidualna i specjalistyczna praktyka lekarska

Stan sanitarno-techniczny prywatnych gabinetów lekarskich nie budzi zastrzeżeń. Pomieszczenia, w których mieszczą się gabinety są umeblowane, urządzone i wyposażone w sposób przyjazny dla pacjenta. Spełniają ogólne wymagania sanitarno-higieniczne.

Utrzymanie porządku i czystości bieżącej placówek

Kontrolowane placówki posiadają opracowane plany higieny. Kontrole podmiotów przeprowadzone przez pracowników epidemiologii PSSE w Łęczycy nie wykazały nieprawidłowości dotyczących czystości bieżącej, za której utrzymanie odpowiada personel zakładowy. Wszystkie podmioty posiadają opracowane procedury sprzątania w zakresie: mycia i dezynfekcji powierzchni dotykowych, mycia i dezynfekcji powierzchni bezdotykowych, sprzątania w przypadku skażenia materiałem biologicznym.

Sprzątanie odbywa się metodą tradycyjną przy użyciu wiader jednokomorowych z wyciskarką, bawełnianych mopów i ścierek z mikrofibry. Po użyciu mopy i ściereczki są dezynfekowane i prane. Zapas środków używanych do sprzątania w skontrolowanych placówkach nie budził zastrzeżeń.

Dezynfekcja

Zabiegi dezynfekcyjne prowadzone są właściwie z uwzględnieniem czynnika biologicznego, warunków środowiska i właściwości preparatu dezynfekującego.

Pojemniki do sporządzania roztworów użytkowych przedmiotowych preparatów posiadają właściwe oznakowanie tj. nazwę preparatu, stężenie, datę przygotowania z uwzględnieniem godziny, kod osoby przygotowującej roztwór, sito do narzędzi, szczelną pokrywę. Roztwory użytkowe przygotowywane są w wyznaczonych do tego celu miejscach, zgodnie z zaleceniami producenta, bezpośrednio przed wykonaniem dezynfekcji. Osoby przygotowujące te roztwory i wykonujące dezynfekcję stosują środki ochrony osobistej.

Niektóre gabinety stomatologiczne posiadają urządzenia do maszynowego mycia i dezynfekcji. Nie stwierdzono uchybień w kwestiach związanych z dezynfekcją. Prób środków dezynfekcyjnych nie pobierano do badań.

Sterylizacja

Wyjaławianie w lecznictwie otwartym odbywa się w 21 autoklawach. Sprzęt przeznaczony do sterylizacji po uprzedniej dezynfekcji, myciu, suszeniu i sprawdzeniu przydatności do użycia, jest odpowiednio pakowany. Rękawy papierowo-foliowe zaopatrzone są odpowiednio we wskaźniki chemiczne. Pakiety są oznakowane. Każdy podmiot medyczny posiada opracowaną procedurę sterylizacji. Skuteczność sterylizacji sprawdzana jest przy użyciu biotestów analizowanych przez laboratorium szpitala w Łęczycy. W 2019 r., analizie testów zostało poddanych ogółem:

1. lecznictwo otwarte-330;
2. dla szpitala w Łęczycy:
 - a) Attest 3 M 1262-213;
 - b) testy szybkiego odczytu: -Rapid Atest 3M 1292E-505,-Rapid Atest 3M 1492V- 932.

Żadnego z testów nie zakwestionowano.

Ocena czystości mikrobiologicznej

W 2019 r. prób na czystość mikrobiologiczną nie pobierano.

Dezynsekcja i deratyzacja

Dezynsekcja i deratyzacja przeprowadzana jest we własnym zakresie i wg potrzeb. Do zwalczania insektów stosuje się preparaty posiadające atesty PZH, rejestrację MZiOS oraz Ministerstwa Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej.

Do zabiegów deratyzacji stosowane są wyłącznie preparaty posiadające atesty Ministerstwa Zdrowia.

Zespół i komitet ds. zapobiegania zakażeniom zakładowym

Na terenie powiatu łęczyckiego działają Zespoły i Komitety ds. Zakażeń Zakładowych:

1) NZOZ Łęczyckie Centrum Kardiologii Inwazyjnej i Angiologii w Łęczycy, przy ul. Zachodniej 6 (NZOZ ŁCKiA);

2) Zespołu Opieki Zdrowotnej w Łęczycy przy ul. Zachodniej 6.

Zajmują się one aktywnym monitoringiem zakażeń zakładowych.

Personel medyczny ww. świadczeniodawców jest nieustannie szkolony w tematyce biopatogenów, co znajduje potwierdzenie w dokumentacji.

Zgłaszanie przypadków chorób zakaźnych/zakażeń

Na początku roku 2019, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęczycy przypomniał kierownikom podmiotów medycznych o ustawowym obowiązku zgłaszania chorób/zakażeń i/lub ich podejrzeń.

3. OCENA REALIZACJI SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH W 2019 ROKU

Na terenie powiatu łęczyckiego w 2019 r. znajdowało się 13 poradni podstawowej opieki zdrowotnej realizujących obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne oraz 1 szpital, w którym wykonywane są szczepienia ochronne noworodków, na oddziale Szpitalnego Oddziału Ratunkowego szczepienia obowiązkowe poekspozycyjne – p/tężcowi. Szczepienia ochronne w roku 2019 realizowane były w oparciu o Program Szczepień Ochronnych (PSO) – Komunikat Głównego Inspektora Sanitarnego opublikowany w Dzienniku Urzędowym z dnia 25 października 2018 r., poz. 104. Zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz.U. Z 2019 r., poz. 59) do zakresu działania Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych należy między innymi sprawowanie nadzoru nad realizacją szczepień ochronnych. W związku z ww. obowiązkiem w roku 2019 w nadzorowano wykonawstwo szczepień u 8682 dzieci i młodzieży w wieku 0-19 roku życia.

W 2019 roku Program Szczepień Ochronnych nie uległ znaczącym zmianom w stosunku do roku ubiegłego. Od 2019 roku dawkę uzupełniającą (drugą) szczepienia przeciwko odrze,

świnie, różyczce podaje się w 6 roku życia. Do roku 2018 drugą dawkę podawano w 10 roku życia, w związku z tym dzieci, które w roku 2019 mają więcej niż 6 lat i nie otrzymały drugiej dawki (czyli dzieci w wieku 7-10 lat) otrzymają drugą dawkę w 10. roku życia.

Szczepionka przeciw	24h narodziny	2 miesiąc	3 miesiąc	4 miesiąc	5 miesiąc	6 miesiąc	7 miesiąc	13 miesiąc	14 miesiąc	16 miesiąc	18 miesiąc	6 lat	10 lat	14 lat	19 lat
gruźlicy	BCG														
Wzw B	Wzw B	Wzw B					Wzw B								
blonicy		DTP	DTP	DTP						DTP		DTaP		dTap	dT
tężcowi		DTP	DTP	DTP						DTP		DTaP		dTap	dT
krztuśco wi		DTP	DTP	DTP						DTP		DTaP		dTap	
poliomyel itis			IPV	IPV						IPV		IPV			
Zakażeni om Hib		Hib	Hib	Hib						Hib					
odrze								MMR				MMR	MMR		
świnie								MMR				MMR	MMR		
różyczce								MMR				MMR	MMR		
pneumok okom		PCV		PCV				PCV							

BCG – szczepionka przeciw gruźlicy, wzv B – szczepionka przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby, DTP szczepionka przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi całokomórkowa, DtaP - szczepionka przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi bezkomórkowa, dTap - szczepionka przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi bezkomórkowa z obniżoną zawartością antygenów błonicy i krztuśca, IPV szczepionka przeciw poliomyelitis , zabita, Hib - szczepionka przeciw Haemophilus influenzae typu b, MMR -szczepionka przeciw odrze, śwince i różyczce, PCV – skoniugowana szczepionka przeciw pneumokokom.

W zakresie wykonawstwa szczepień ochronnych przeprowadzono 24 kontrole w placówkach służby zdrowia, nieprawidłowości nie stwierdzono. Preparaty szczepionkowe przechowywane były prawidłowo z zachowaniem łańcucha chłodniczego oraz właściwych zakresów temperatury. Monitoring we wszystkich placówkach prowadzony jest całodobowo w systemie elektronicznym, ponadto personel punktów szczepień prowadzi manualny odczyt temperatury 2 razy dziennie.

Realizację szczepień ochronnych oceniono pozytywnie, obserwując znaczną ilość dzieci nieszczepionych z powodu braku zgody rodziców. W wielu przypadkach rodzice rezygnują ze szczepień ochronnych już w oddziałach noworodkowych. Najczęstszymi przyczynami nieszczepienia dzieci są informacje zaczerpnięte ze stron internetowych ruchów antyszczepionkowych negujących zasadność szczepień. Niejednokrotnie rodzice nie podają przyczyn odmowy szczepień.

W roku 2019 PPIS w Łęczycy kontynuował postępowanie administracyjne w stosunku do osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych zmierzające do egzekwowania realizacji Programu Szczepień Ochronnych. W 2019 r. do PSSE w Łęczycy zgłoszono 10 dzieci uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych. W stosunku do rodziców tych dzieci podjęto działania informacyjne: wysyłano pisma o braku wykonania obowiązku szczepień

ochronnych dziecka, dostarczono ulotkę informacyjną na temat akcji „zaszczep w sobie chęć szczepienia” mającą na celu promocję szczepień ochronnych jako najpopularniejszej formy zapobiegania chorobom zakaźnym. Wysyłano również list intencyjny Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, który mówi o dobroczynności szczepień ochronnych. W roku 2019 wystawiono 7 upomnień zawierających wezwanie do wykonania obowiązku szczepień ochronnych (w roku 2018 wystawiono 6 upomnień), 9 tytułów wykonawczych (w 2018 r. – 19) oraz wniosków do ŁPWIS o egzekucję administracyjną obowiązków szczepień. Wydano jedno postanowienie w sprawie stanowiska wierzyciela w zakresie zgłoszonych zarzutów.

Analiza Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych

W roku sprawozdawczym odnotowano jeden niepożądany odczyn poszczepienny łagodny, po podaniu dziecku w 14 roku życia szczepionki przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi o nazwie Adacel.

ANALIZA PROCENTOWA WYKONANIA SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH W POWIECIE ŁĘCZYCKIM.

Wykonawstwo szczepień ochronnych dzieci i młodzieży w wieku 0-19 lat podobnie jak w roku ubiegłym utrzymuje się na wysokim poziomie i wynosi w przybliżeniu 99,1% (99,0% w roku 2018). W roku sprawozdawczym na 8682 osób podlegających obowiązkowi immunizacji zaszczepionych było 8602 osób.

<i>Rok życia</i>	<i>Rodzaj szczepienia</i>	<i>% zaszczepionych w 2018</i>	<i>% zaszczepionych w 2019</i>	<i>Różnice 2018/2019</i>
1 rok życia	WZW B 2+3x	81,9	85,3	+3,4
	DTP 3x	58,4	52,9	-5,5
	Polio 2x	46,0	51,6	+5,6
	HIB 3x	47,0	54,8	+7,8
	PCV 2x	70,1	60	-10,1
2 rok życia	WZW B 3x	94,5	90,8	-1,3
	DTP 3x+4x	95,6	98,5	+2,9
	MMR	73,1	72,5	-0,6
	Polio 2x +3x	95,7	98,5	+2,8
	HIB 3x+4X	93,8	98,5	+4,7
3 rok życia	DTP 4x	88,1	89,5	+1,4
	Polio3x	88,1	90	+1,9
	MMR	92,8	90	-2,8
	HIB 4x	88,3	89,5	+1,2

6 rok życia	DTP 5 x	69,6	70,14	+0,5
	Polio 4x	69,6	69,9	+0,3
7 rok życia	DTP 5x	93,1	93,9	+0,8
	Polio 4x	93,1	93,9	+0,8
10 rok życia	MMR	68,9	67,6	-1,3
11 rok życia	MMR	94,4	94,4	na tym samym poziomie
14 rok życia	dTap 6x	67,7	75,8	+8,1
19 rok życia	Td	78,1	58	-20,1

Spadek wykonawstwa szczepień w roku 2019 w stosunku do roku 2018 w wybranych rocznikach dzieci i młodzieży podlegających obowiązkowi immunizacji spowodowany był chorobami dzieci lub rodzeństwa, przeciwwskazaniami do szczepień, indywidualnym kalendarzem szczepień a także dużą aktywnością ruchów antyszczepionkowych. Dużym problemem jest podanie ostatniej dawki szczepionki p/ tężcowi u młodzieży w 19 r.ż. Osoby te często przebywają poza miejscem stałego zameldowania i niechętnie zgłaszają się do punktów szczepień.

Szczepienia zalecane

Szczepienia zalecane – uzupełniają szczepienia obowiązkowe jednak nie są finansowane ze środków znajdujących się w budżecie Ministra Zdrowia, za preparat muszą zapłacić rodzice dzieci lub osoby zainteresowane szczepieniem.

Wykonawstwo szczepień zalecanych na terenie powiatu łęczyckiego w latach 2018 - 2019 przedstawia poniższa tabela.

Szczepienie zalecane	2018 r.	2019 r.
WZW typu A	11	14
Zakażenia Streptococcus pneumoniae	131	15
Ospa wietrzna	7	12
Zakażenia Neisseria meningitidis	80	10
Zakażenia wirusem brodawczaka ludzkiego	1	7
Kleszczowe zapalenie mózgu	14	23
Biegunka rotawirusowa	35	57
Grypa	970	1315

Pomimo pełnej odpłatności za szczepionki zalecane w dalszym ciągu utrzymuje się duże zainteresowanie społeczeństwa tą formą profilaktyki chorób zakaźnych. W roku 2019 ww. preparatami zaszczepiły się 1453 osoby (w 2018r.-1249).

II. OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU W ZAKRESIE HIGIENY KOMUNALNEJ.

Samodzielne Stanowiska Pracy ds. Higieny Komunalnej prowadziły działania w zakresie nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, jakością wody ciepłej w obiektach zamieszkania zbiorowego oraz stacjonarnych całodobowych podmiotach leczniczych pod kątem skolonizowania przez bakterie *Legionella* sp. oraz przestrzeganiem właściwych wymagań sanitarno-higienicznych w obiektach użyteczności publicznej, głównie w podmiotach leczniczych, domach pomocy społecznej, hotelach, zakładach fryzjersko - kosmetycznych, obiektach transportu osobowego, cmentarzach itp.

Ogółem skontrolowano **155** obiektów, przeprowadzono **218** kontroli sanitarnych, wydano **17** decyzji administracyjnych dotyczących przeprowadzenia ekshumacji, **5** postanowień dotyczących przywozu zwłok z zagranicy oraz **7** opinii (w tym **2** opinie dotyczące utrzymania czystości i porządku w gminie, **3** opinie dotyczące procedur postępowania przy wykonywaniu usług kosmetycznych i fryzjerskich pod kątem zagrożenia epidemiologicznego oraz **2** opinie dotyczące imprez masowych). Mandatów karnych nie nakładano. W roku 2019 przyjęto do rozpatrzenia **10** skarg, **6** rozpatrzono, natomiast pozostałe 3 przekazano do rozpatrzenia według kompetencji.

1. OCENA JAKOŚCI WODY I STANU URZĄDZEŃ DO ZAOPATRYWANIA LUDNOŚCI W WODĘ PRZEZNACZONĄ DO SPOŻYCIA.

Wiodącym zagadnieniem Higieny Komunalnej jest monitoring jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Celem prowadzonego monitoringu jest ocena oraz poprawa jakości wody w nadzorowanych wodociągach powiatu łączyckiego. W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego kontrolowany jest i egzekwowany właściwy skład organoleptyczny, bakteriologiczny i fizykochemiczny wody oraz stan sanitarno – techniczny urządzeń wodociągowych. Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia prowadzony był w oparciu o przepisy Ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1437 z późn. zm.), oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r., w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294). Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Łęczycy prowadziła kontrole jakości wody produkowanej przez wodociągi publiczne zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem poboru prób wody oraz dokonywała kontroli urządzeń wodnych. Jednostkami odpowiadającymi za jakość dostarczanej wody są producenci wody, którzy badają jakość wody

w ramach realizacji kontroli wewnętrznej wynikającej z obowiązujących przepisów w/w rozporządzenia.

Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje nadzór nad jakością wody oraz wydaje oceny jakości wody. W ramach nadzoru pobierane są próbki do badań laboratoryjnych ze wszystkich wodociągów w miejscach wyznaczonych na stałe. Laboratorium akredytowane Powiatowej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej w Skierniewicach oraz Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Łodzi, wykonuje badania w ramach monitoringu parametrów grupy A (tj. m.in. mętność, barwa, przewodność elektryczna, zapach, smak, pH oraz obecność bakterii grupy coli, liczby *Escherichia Coli* oraz ogólnej liczby mikroorganizmów w próbce wody) oraz parametrów grupy B (tj. m.in. twardość, zawartość żelaza, manganu, ołowiu, kadmu, rtęci, siarczanów, chlorków, fluorków, WWA, obecność enterokoków, *Clostridium perfringens*) dostarczając informacji niezbędnych do oceny jakości wody. W ramach monitoringu jakości wody ciepłej Inspekcja Sanitarna prowadzi badania wody w kierunku bakterii *Legionella* sp. W 2019 r. objęto nadzorem w zakresie urzędowego badania wody ciepłej szpital w Łęczycy oraz obiekty zamieszkania zbiorowego takie jak placówki opiekuńcze i oświatowe posiadające miejsca całodobowego zamieszkania tj. ośrodki szkolno-wychowawcze, internaty i bursy. Badania wody ciepłej w kierunku *Legionella* sp. przeprowadzono w 3 tego typu placówkach, pobrano 9 próbek wody. Systematyczne badania wody ciepłej prowadzone przez PPIS w Łęczycy w 2019 r. pozwoliły na ocenę stopnia skolonizowania instalacji wody ciepłej użytkowej bakteriami *Legionella* sp., umożliwiły podejmowanie na bieżąco działań interwencyjnych. W roku 2019 podobnie jak w roku 2018, ponadnormatywną ilość tych bakterii stwierdzono w 1 z obiektów. W placówce tej podjęto działania naprawcze polegające na dezynfekcji termicznej sieci. Powtórne badania próbek wody nie wykazały przekroczeń. W 2019 egzekwowano obowiązek wykonania wstępnego monitoringu substancji promieniotwórczych w ujęciach wody. Badania te obejmują parametry: radon, izotopy radu: Ra-226 i Ra-228 oraz tryt. Obecnie wszystkie wodociągi powiatu łęczyckiego mają aktualne, pozytywne wyniki badań w tym zakresie.

Pod nadzorem PPIS w Łęczycy znajduje się 15 wodociągów. Kontrolą w 2019 roku objęto wszystkie. Na terenie powiatu łęczyckiego znajduje się 1 wodociąg publiczny raportowany do Unii Europejskiej, jest to wodociąg publiczny miejski Łęczycy - Krzepocin. W okresie sprawozdawczym nie odnotowano przypadków przekroczeń dopuszczalnych wartości badanych parametrów w tym wodociągu. W roku 2019 wodociąg, Chwałborzyce został wyłączony z eksploatacji, zastępuje go wodociąg publiczny wiejski Świnice Warckie. W roku sprawozdawczym rozpoczęła pracę nowa Stacja Uzdatniania Wody miasta Łęczycy oraz

zmodernizowana studnia wody surowej Łęczycza - Krzepocin. Materiały zastosowane do budowy SUW posiadały atesty NIZP-PZH.

Stan sanitarno-higieniczny ujęć wody nie budził zastrzeżeń. Jakość wody do spożycia przez ludzi na koniec roku była zgodna z wymogami. Ogółem pracownicy Inspekcji Sanitarnej PSSE w Łęczycy pobrali ze stałych punktów monitoringowych 99 próbek wody do spożycia przez ludzi. W ramach kontroli wewnętrznej producenci wody pobrali 83 próbki wody. Na koniec roku wszystkie wodociągi uzyskały pozytywną ocenę jakości wody. Ogółem wydano 51 ocen.

2. OCENA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Placówki medyczne

Bieżący nadzór prowadzono w 29 Niepublicznych Zakładach Opieki Zdrowotnej. Łącznie przeprowadzono w nich 29 kontroli sanitarnych. Stan sanitarny tej grupy obiektów oceniono jako dobry. W miarę posiadanych środków finansowych dokonywane były przez właścicieli podmiotów leczniczych remonty, modernizacje obiektów oraz zakup nowego wyposażenia. Wszystkie zakłady świadczące usługi medyczne zaopatrzone są w wodę dobrej jakości bakteriologicznej i fizykochemicznej z wodociągów sieciowych zaopatrzenia zbiorowego. Część z nich korzysta z ciepłej wody i ogrzewania z sieci ciepłowni miejskiej a część ma własne lub wspólne z innymi użytkownikami budynku – kotłownie. Na terenach wiejskich zdarzają się przypadki korzystania z podgrzewaczy elektrycznych. Nigdzie nie stwierdzono braku ciepłej wody. Ścieki odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych lub do kanalizacji sieciowej, w mieście tylko do kanalizacji miejskiej. Odpady medyczne zbierane są w sposób bezpieczny dla personelu i środowiska w typowych pojemnikach plastikowych lub kartonowych a następnie przechowywane w lodówkach do czasu ich wywiezienia. Prowadzona jest dokumentacja ilości i rodzaju oddawanych odpadów. Głównym odbiorcą odpadów w lecznictwie otwartym jest firma EMKA S.A z Żyrardowa. Odpady komunalne gromadzone są w kontenerach/pojemnikach i wywożone przez uprawnione firmy. Nie stwierdzono przypadków mieszania odpadów komunalnych z odpadami niebezpiecznymi. Aktualnie w wielu podmiotach lecznictwa otwartego, stosowany jest wyłącznie sprzęt jednorazowy, fabrycznie pakowany. Podmioty lecznicze posiadają opracowane i wdrożone procedury medyczne, mające na celu minimalizację zakażeń i utrzymanie należytego stanu sanitarnego. Zgodnie z zapisami ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, są one na bieżąco aktualizowane, dokonywany jest również ich przegląd i ocena. Zabezpieczenie wszystkich placówek leczniczych w środki dezynfekcyjne, do utrzymania czystości i higieny osobistej jest wystarczający. Stan sanitarno-techniczny nie budził zastrzeżeń.

Ustępy publiczne:

Na terenie powiatu łęczyckiego nadzorem sanitarnym objęte są 4 toalety publiczne ogólnodostępne. Dwa obiekty są skanalizowane i z doprowadzoną bieżącą wodą z wodociągów publicznych - są to: toaleta publiczna w Łęczycy przy targowisku oraz toaleta publiczna przy przystanku autobusowym w Grabowie. Pozostałe dwie toalety są nie skanalizowane oraz nie posiadają bieżącej wody, mieszczą się w Grabowie przy targowisku i są czynne raz w tygodniu, w dzień targowy. Po przeprowadzonych kontrolach sanitarnych we wszystkich obiektach nie wykazano uchybień w zakresie stanu sanitarno – technicznego. Obiekty były dezynfekowane, utrzymywane czysto i w dobrym stanie sanitarno – technicznym. Kontrole nie wykazały uchybień.

Baza hotelowa:

Na terenie nadzorowanym przez PSSE w Łęczycy są 4 obiekty posiadające bazę noclegową. W skład bazy noclegowej wchodzi 2 hotele oraz 1 motel. Na terenie powiatu łęczyckiego zarejestrowane są 2 gospodarstwa agroturystyczne: Besiekiery 34 oraz Góra św. Małgorzaty 41. Przeprowadzone kontrole sanitarne wszystkich obiektów nie wykazały uchybień w zakresie stanu sanitarno – porządkowego. Pokoje hotelowe utrzymane czysto z wyposażeniem w dobrym stanie technicznym. Łazienki oraz toalety spełniają wymogi sanitarne. W obiektach zapewniony jest zapas środków myjąco – dezynfekcyjnych. W pomieszczeniach działa sprawna wentylacja. Bieżąca woda do obiektów dostarczana jest z wodociągów publicznych. Prowadzona jest prawidłowa gospodarka ściekowa oraz gospodarka odpadami komunalnymi. W 2019 r. nie zanotowano znaczących uchybień w zakresie bezpieczeństwa korzystania z usług noclegowych. Nadal tylko jeden obiekt jest skategoryzowany - jest to hotel trzygwiazdkowy "Chrobry" w Topoli Królewskiej. Warunki w pokojach, przyległych lub samodzielnych węzłach higieniczno – sanitarnych oraz w pozostałych pomieszczeniach np. obsługi obiektów ocenia się pozytywnie - przy uwzględnieniu znacznych różnic w standardach oferowanych usług.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej:

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej – warunki wykonywania tego rodzaju usług ocenia się pozytywnie. We wszystkich zakładach stosuje się środki dezynfekcyjne do narzędzi, a w gabinetach kosmetycznych także do rąk. W kosmetyce prowadzi się również sterylizację narzędzi. O ile jest to możliwe stosowane są narzędzia jednorazowe. Pranie brudnej bielizny (fartuchy, pelerynki, ręczniki) z reguły wykonują właściciele zakładów we własnym domu w wydzielonym procesie pralniczym. Powszechnie używane są ręczniki jednorazowego użytku. W zakładach wykonujących zabiegi naruszające ciągłość tkanek wdrożone są procedury

zabezpieczenia przeciwepidemicznego. Wszystkie obiekty posiadają opracowaną i wdrożoną procedurę postępowania przy świadczeniu usług, w przypadku naruszenia ciągłości tkanek. Nie wpłynęły żadne skargi i informacje o przypadkach zachorowań z przyczyn leżących po stronie zakładów fryzjerskich czy kosmetycznych.

Jest to najliczniejsza grupa obiektów użyteczności publicznej. W tej grupie w ubiegłym roku przeprowadzono **80** kontroli sanitarnych. W bieżącym roku zostało przeprowadzone szkolenie przez firmę zewnętrzną MEDILAB dla właścicieli zakładów fryzjerskich i kosmetycznych na temat "zapobiegania uchybieniom w procedurach higieniczno-sanitarnych w gabinetach kosmetycznych, salonach fryzjerskich, tatuażu i odnowy biologicznej".

Czynności kontrolne w obiektach nie wykazały uchybień w zakresie stanu sanitarno – higienicznego. W obiektach prowadzone są: prawidłowe mycie oraz dezynfekcja narzędzi i urządzeń, prawidłowa gospodarka ściekowa oraz gospodarka odpadami. Stosowane kosmetyki są oznakowane, odpowiednio przechowywane i użytkowane. Zakłady, w których wykonuje się zabiegi związane z naruszeniem ciągłości tkanek traktowane są ze szczególną uwagą, aby zachowywane były istotne elementy higieny w postępowaniu ze wszystkimi narzędziami i sprzętem.

Pozostałe obiekty użyteczności publicznej i transport:

W skład innych obiektów wchodzi: stacje paliw, obiekty sportowe, parki, obiekty kulturalno - oświatowe, zakład karny, piaskownice, miejsca obsługi podróżnych, cmentarze, zakłady pogrzebowe, obiekty kulturalno-widowiskowe i sportowe. Stan sanitarno-porządkowy stwierdzony podczas kontroli, obiektów treningowych, klubów sportowych, domu kultury, kina oceniano pozytywnie. Obiekty tej grupy zapewniają, pod względem sanitarnym, właściwe warunki korzystania. Przeprowadzane kontrole sanitarne nie wykazały uchybień w zakresie stanu sanitarno – technicznego.

III. STAN SANITARNY POWIATU W ZAKRESIE W ZAKRESIE NADZORU NAD BEZPIECZEŃSTWEM ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRODUKTÓW KOSMETYCZNYCH.

Samodzielne Stanowiska Pracy ds. Bezpieczeństwa Żywności, Żywienia i Produktów Kosmetycznych jest komórką właściwą do prowadzenia działań w dziedzinie: higieny żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz produktów kosmetycznych, a także uczestnictwa w systemie Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt.

W roku 2019 pod nadzorem Samodzielnych Stanowisk Pracy ds. Bezpieczeństwa Żywności, Żywienia i Produktów Kosmetycznych na terenie powiatu łęczyckiego znajdowało się 2 009 obiektów zajmujących się m.in.: produkcją i dystrybucją żywności (w tym 1337 producentów

pierwotnych), żywieniem otwartym i zamkniętym, obrotem materiałami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz obiektów zajmujących się produkcją i obrotem kosmetykami. Skontrolowano **204** obiekty żywnościowe oraz **5** miejsc produkcji i obrotu kosmetykami, przeprowadzono ogółem **302** kontrole sanitarne i rekontrole. Na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono **86** zakładów. Wszystkie skontrolowane i poddane ocenie zakłady ocenione zostały jako zgodne z wymaganiami.

Informacje dot. najbardziej znaczących grup zakładów produkcji żywności zamieszczono w poniższej tabeli.

Grupa obiektów	Liczba obiektów wg ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego	Liczba zakładów niezgodnych z wymaganiami	Liczba decyzji adm.	Liczba decyzji o unieruchomieniu zakładu	Liczba mandatów karnych	Liczba wniosków o nałożenie kar pieniężnych
Wytwórnice lodów	0	0	0	0	0	0	0	0
Automaty do lodów	6	5	4	0	0	0	0	0
Piekarnie	12	6	4	0	5	0	1	0
Ciastkarnie	2	2	2	0	0	0	0	0
Przetwórnice owocowo-warzywne	2	1	0	0	0	0	0	0
Zakłady garmażeryjne	0	0	0	0	0	0	0	0
Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego	3	3	3	0	1	0	0	0
Wytwórnice wyrobów cukierniczych	0	0	0	0	0	0	0	0

Szczegółowe informacje dot. obiektów obrotu żywnością zostały zamieszczone w poniższej tabeli.

Grupa obiektów	Liczba obiektów wg ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego	Liczba zakładów niezgodnych z wymaganiami	Liczba decyzji adm.	Liczba decyzji o unieruchomieniu zakładu	Liczba mandatów karnych	Liczba wniosków o nałożenie kar pieniężnych
Hurtownie/Magazyny hurtowe	60	6	2	0	2	0	0	0
Sklepy spożywcze	208	74	35	0	20	0	10	1
Kioski spożywcze	0	0	0	0	0	0	0	0
Obiekty ruchome i tymczasowe	14	3	0	0	0	0	0	0
Inne obiekty obrotu żywnością	36	9	0	0	0	0	0	0
Ogółem	318	92	37	0	22	0	10	0

Ogółem w zakresie działania komórki BŻŻ i PK PSSE w Łęczycy wydano 109 decyzji administracyjnych: 32 nakazowe (w tym 1 zakazującą wprowadzenia do obrotu oraz nakazującą zniszczenie), 57 zatwierdzających działalność zakładów, 18 decyzji wykreślających działalność zakładów oraz 2 decyzje wygaszające inne decyzje. Wydane decyzje nakazowe dotyczyły m.in.: odnowienia pomieszczeń w obiekcie, doposażenia w dodatkową wagę, zainstalowania umywalek do mycia rąk i urządzeń do mycia sprzętu zaopatrzonych w wodę bieżącą ciepłą i zimną. Decyzji unieruchamiających nie wydawano.

Nałożono ogółem 17 mandatów karnych na sumę 3750 zł. Karanie mandatowe stosowano między innymi z uwagi na :

- brak porządku i czystości pomieszczeń, urządzeń i sprzętu;
- artykuły po upływie terminu przydatności do spożycia;
- brak segregacji w urządzeniach chłodniczych;
- brak zapisów prowadzonych w ramach GHP.

Przeprowadzone kontrole sprawdzające po karaniu mandatowym wykazały poprawę stanu sanitarno – technicznego tych obiektów.

Ponadto skierowano 4 wnioski do PWIS w Łodzi o nałożenie kary pieniężnej.

1 wniosek o nałożenie kary pieniężnej do ŁPWIS w związku z prowadzeniem działalności sklepu niezgodnie z zakresem wynikającym z decyzji zatwierdzającej sklep.

Pozostałe 3 to wnioski do PWIS o nałożenie kary pieniężnej za prowadzenie działalności w zakresie produkcji pierwotnej bez złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Do Sądu Rejonowego w Łęczycy skierowano 1 wniosek o ukaranie właścicielki sklepu spożywczego za prowadzenie obrotu artykułami spożywczymi z naruszeniem zasad higieny oraz wprowadzanie artykułów spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia.

Zawiadomień do Prokuratury nie kierowano.

W 2019 r. zarejestrowano 12 interwencji, wszystkie zostały rozpatrzone. 9 skarg okazało się bezzasadnych (co stanowi 75%), 1 zasadna (co stanowi zaledwie 8,33 %) oraz 2 częściowo zasadne. W trzech przypadkach nałożono 3 mandaty karne na kwotę łącznie 600 zł.

Interwencje najczęściej dotyczyły:

- niewłaściwej jakości zdrowotnej artykułów spożywczych,
- sprzedaży artykułów przeterminowanych,
- braku higieny sprzedaży,
- braku higieny i porządku w obiekcie.

Konsumenci najczęściej składali skargi na sklepy spożywcze.

W związku ze skargą na jakość produktów pobrano 5 próbek w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych oraz organoleptycznych. Próbek nie kwestionowano, skarga okazała się bezzasadna.

Przeprowadzone kontrole sprawdzające po karaniu mandatowym wykazały poprawę stanu sanitarno – technicznego tych obiektów.

W trakcie kontroli obiektów obrotu żywnością zwracano uwagę na: przechowywanie żywności łatwo ulegającej zepsuciu, terminy przydatności do spożycia, cechy organoleptyczne, znakowanie żywności, w tym szczególnie suplementów diety i środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środków specjalnie wzbogacanymi witaminami lub składnikami mineralnymi, warunki obrotu mięsem, sposób postępowania z odpadami, oceniano również dostosowanie się do obowiązku dot. informowania konsumentów na temat składu żywności nieopakowanej, w tym informowania o obecności alergenów, oceniano stopień wdrażania zasad GHP, tj. dobrej praktyki higienicznej oraz systemu HACCP. Sprawdzano również, czy monitorowane są warunki dostaw artykułów spożywczych ze szczególnym uwzględnieniem stanu technicznego samochodu oraz właściwej temperatury. Podczas kontroli dokonywano weryfikacji temperatury w urządzeniach chłodniczych przy użyciu wzorcowanego termometru. Kontrole w sklepach prowadzono również w związku z otrzymywanymi informacjami przekazywanymi w ramach systemu RASFF.

Podczas kontroli zakładów produkcyjnych zwracano szczególną uwagę na: prawidłowość procesów technologicznych, warunki przechowywania surowców i wyrobu gotowego, wymaganą dokumentację na środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego, zabezpieczenie obiektu przed szkodnikami, znakowanie surowców, wdrażanie i przestrzeganie zasad GHP/GMP, w tym procedury zabezpieczenia i wycofywania z obrotu partii żywności nie odpowiadającej wymaganiom jakości zdrowotnej. W trakcie kontroli oceniano stopień wdrożenia zasad systemu HACCP, prawidłowość dokumentowania czynności związanych z realizacją w/w zasad. Podczas kontroli dokonywano weryfikacji temperatury w urządzeniach chłodniczych przy użyciu wzorcowanego termometru. Zwracano również uwagę na badania właścicielskie wyrobów gotowych oraz na kontrolę czystości obszarów produkcyjnych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stosowania i znakowania substancji dodatkowych.

W trakcie kontroli zakładów żywienia zbiorowego również oceniano dostosowanie się do obowiązku informowania konsumentów na temat składu żywności nieopakowanej, w tym informowania o obecności alergenów, zwracano uwagę na jakość zdrowotną oraz pochodzenie

surowców, wymaganą dokumentację na środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego, prawidłowość prowadzenia procesów dezynfekcji termicznej naczyń, funkcjonalność z uwzględnieniem stref krzyżowania się dróg „czystych” i „brudnych”, sposób gromadzenia i usuwania odpadów pokonsumpcyjnych i poprodukcyjnych, właściwych warunków mycia i dezynfekcji jaj, znakowanie i transport wyrobów gotowych, a także funkcjonowanie systemu traceability (systemu identyfikacji dostawców).

W placówkach oświatowych dodatkowo dokonywano ocen sposobu żywienia – zaleceń nie wydawano. Jadłospisy były urozmaicone, układane prawidłowo, wszystkie posiłki posiadały dodatek warzyw i/lub owoców oraz pełnowartościowe białko. Jadłospisy uwzględniały wszystkie zalecenia wynikające z rozporządzenia M.Z. z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. Każdorazowo zamieszczano również informację dotyczącą alergenów występujących w potrawach. Jadłospisy układane przez intendentów wywieszane były w miejscach widocznych dla konsumentów.

Ocena bezpieczeństwa środków spożywczych

W roku 2019 przeprowadzono badania laboratoryjne krajowych środków spożywczych produkowanych w nadzorowanych zakładach oraz znajdujących się w obrocie w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu. Ogółem zbadano 197 próbek żywności, zdyskwalifikowano 8 próbek tj. 4,3% (w roku 2018 próbek nie kwestionowano):

- pod względem parametrów mikrobiologicznych zbadano 122 próbki, wymazów nie pobierano, zdyskwalifikowano 6 próbek: 5 mięsa drobiowego w którym wykryto salmonellę spp. oraz 1 próbkę żołądków indyczych z uwagi na obecność campylobacter;
- pod względem parametrów fizyko-chemicznych zbadano 75 próbek w tym 8 z U.E i 2 z importu, zdyskwalifikowano 2 próbki warzyw z uwagi na przekroczenie NDP pestycydów;

Oceniono 99 próbek środków spożywczych krajowych pod względem znakowania, w tym 4 z U.E. i 2 z importu. Wszystkie odpowiadały aktualnym przepisom dotyczącym znakowania środków spożywczych.

Nadzór nad wytwórniami kosmetyków

Na terenie PSSE w Łęczycy znajduje się 1 wytwórnia kosmetyków – producent mydła w płynie. Jest to przydomowy niewielki zakład, produkujący 2 rodzaje płynnego mydła do rąk. W roku sprawozdawczym pobrano u producenta do badań fizyko - chemicznych oraz mikrobiologicznych 1 próbkę tego kosmetyku. Próbki nie kwestionowano. Ponadto w roku

sprawozdawczym skontrolowano 4 miejsca obrotu kosmetykami, przeprowadzono 4 kontrole, które nie wykazały nieprawidłowości.

Jakość zdrowotna materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

Na terenie działalności PPIS w Łęczycy nie ma wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W 2019 roku nie pobierano do badania opakowań do żywności. Pobrano do badania w kierunku fizyko-chemicznym (migracja ołowiu i kadmu) 3 próbki naczyń ceramicznych przeznaczonych do kontaktu z żywnością, próbek nie kwestionowano.

Działania w zakresie funkcjonowania systemu Rasff i Rapex.

Powiadomienia alarmowe i informacyjne w ramach systemu RASFF i RAPEX odnotowywane są w rejestrach a następnie podejmowane są działania kontrolne. W roku 2019 odnotowano 1 powiadomienie w ramach systemu Rapex. Podmioty wskazane w przekazanej liście dystrybucji nie znajdowały się na nadzorowanym przez nas terenie, w związku z powyższym działań nie podejmowano.

W ramach systemu Rasff przeprowadzono 26 kontroli. W roku sprawozdawczym opracowano 2 powiadomienia informacyjne. Pierwsze dotyczyło wykrycia obecności *Campylobacter* w żołądkach indyczek pobranych w sklepie mięsno-wędliniarskim, drugie natomiast przekroczenia NDP pestycydów w brukselce świeżej pobranej w sklepie spożywczym.

Współpraca z innymi jednostkami kontrolującymi.

W roku 2018 zawarto porozumienie ramowe z dnia 16 października 2018 r. pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Łęczycy a **Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Kutnie** o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej na obszarze powiatu łęczyckiego. Na nadzorowanym terenie nie ma zakładów, w których dokonuje się produkcji z udziałem nieprzetworzonych surowców pochodzenia zwierzęcego, w związku z tym nie dokonano przekazania nadzoru nad zakładami pomiędzy dwiema Inspekcjami na mocy w/w porozumienia. Kontroli przy współudziale przedstawicieli WIS w roku sprawozdawczym nie przeprowadzano. Natomiast na bieżąco podczas zaplanowanych, zgodnie z harmonogramem kontroli w obrocie, prowadzono wzmożony nadzór nad przestrzeganiem wymagań sanitarno - higienicznych przy wprowadzaniu do obrotu mięsa i jego przetworów (związany z możliwością niekontrolowanego rozprzestrzeniania się afrykańskiego pomoru świń przez nielegalne wprowadzanie do obrotu mięsa i produktów z mięsa wieprzowego i dzików). Nie stwierdzono nieprawidłowości w postępowaniu z odpadami kuchennymi pochodzącymi z zakładów żywienia zbiorowego, handlu detalicznego i hurtowego. Nie przekazywano IW w Kutnie wyników badań laboratoryjnych zakwestionowanych próbek środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego.

Dwukrotnie przekazywano Powiatowym Lekarzom Weterynarii (w Olsztynie oraz w Świeciu) sprawozdania z badań laboratoryjnych zakwestionowanych produktów pochodzenia zwierzęcego w celu podjęcia działań zgodnie z ustawowymi kompetencjami. Nie odnotowano zgłoszeń zatruc pokarmowych po spożyciu produktów pochodzenia zwierzęcego ani informacji o nieprawidłowościach w oznakowaniu w/w artykułów. Nie stwierdzono przypadków stwierdzenia podejrzenia wystąpienia fałszowania świadectw, atestów i innych dokumentów wydawanych przez inspekcję. Nie przeprowadzano kontroli akcyjnych w ramach systemu Rasff z udziałem przedstawicieli Inspekcji Weterynaryjnej. W roku sprawozdawczym dwukrotnie uzgadniano z PLW w Kutnie listę zakładów będących pod wspólnym nadzorem PIS i IW oraz tych, które produkują lub wprowadzają na rynek pasze lub materiały paszowe dla zwierząt.

W roku sprawozdawczym nie podejmowano współpracy z **Wojewódzkim Inspektorem Farmaceutycznym**. Na podstawie Porozumienia z dnia 10.09.2008 r. o współpracy organów Państwowej Inspekcji Farmaceutycznej i Państwowej Inspekcji Sanitarnej w roku sprawozdawczym przeprowadzano kontrole w aptekach, sklepie zielarsko medycznym oraz w hurtowni farmaceutycznej. W rejestrze PSSE w Łęczycy zarejestrowanych jest ogółem 19 aptek ogólnodostępnych, 1 sklep zielarsko – medyczny oraz 1 hurtownia farmaceutyczna. W 1 aptecę oraz w hurtowni pobrano łącznie 10 próbek suplementów diety w kierunku oznaczenia pozostałości metali, oznaczenia zawartości witamin i składników mineralnych, WWA, cytryniny oraz oznakowania. Próbek nie kwestionowano. Podczas przeprowadzanych kontroli zwracano szczególną uwagę na higienę sprzedaży oraz znakowanie produktów wprowadzanych do obrotu. Decyzji na poprawę stanu sanitarno – technicznego nie wydawano. Karania mandatowego nie stosowano. Przeprowadzono łącznie 6 kontroli w ramach sprawowanego nadzoru nad suplementami diety oraz środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, działań nie podejmowano. Kontroli z udziałem inspektorów inspekcji farmaceutycznej nie przeprowadzano. W roku sprawozdawczym nie podejmowano współpracy z **Inspekcją Handlową**.

IV. OCENA WARUNKÓW SANITARNYCH W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO - WYCHOWAWCZYCH W ZAKRESIE HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY

Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Higieny Dzieci i Młodzieży jest właściwym do kontroli przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczno zdrowotne dotyczące higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo wychowawczych, higieny procesów nauczania.

Na dzień 31.12.2019 r. w ewidencji PSSE w Łęczycy znajdowało się 39 placówek. Ogółem kontrolom poddano 36 stałych obiektów szkolno – wychowawczych i 5 obiektów sezonowych.

Wykonanie kontroli w poszczególnych kategoriach zakładów

Kategoria zakładu	Liczba obiektów na dzień 31.12.2019	Liczba kontroli	
		planowanych	wykonanych
Żłobki (nowopowstałe)	4	3	3
Przedszkola	9	9	9
Szkoły Podstawowe	20	22	23
Zespoły Szkolne	1*	3	3
Szkoła Muzyczna	1	1	1
T.P.D.	1	1	1
Wypoczynek - liczba turnusów	5	-	5
Inne			
Ogółem	41	39	45

*Zespół zlokalizowany jest w trzech odrębnych budynkach, każdy usytuowany jest pod innym adresem. W związku z powyższym traktowany jest jako jeden obiekt, natomiast jako trzy placówki.

Ocena w poszczególnych typach placówek:

PRZEDSZKOLA I ŻŁOBKI

Pod nadzorem PSSE w Łęczycy znajduje się 9 przedszkoli, 4 żłobki. Jeden żłobek w 2019 roku nie został skontrolowany, placówka rozpoczęła działalność w grudniu.

Ocena stanu sanitarno – technicznego.

Wszystkie budynki przedszkoli i żłobków są podłączone do wodociągu miejskiego bądź gminnego, 8 przedszkoli i wszystkie żłobki posiadają podłączenie do kanalizacji centralnej, jedno małe przedszkole znajdujące się w budynku szkoły podstawowej, w której nieczystości płynne odprowadzane są do bezodpływowego zbiornika. Wszystkie placówki mieszczą się w budynkach ogrzewanych centralnie.

Ocena warunków do prowadzenia żywienia .

6 przedszkoli posiada pełne warunki do prowadzenia żywienia. W pozostałych 3 placówkach brak jest warunków do prowadzenia żywienia. W dwóch placówkach dzieci mają przygotowywany napój i spożywają śniadanie, które przynoszą z domu, w jednym jest stosowany catering. W jednym żłobku posiłki przygotowywane są na miejscu w kuchni należącej do przedszkola, w dwóch zapewniono catering.

Warunki do utrzymania higieny.

W kontrolowanych placówkach nie stwierdzono ponadnormatywnej liczby dzieci przypadających na urządzenia sanitarne.

SZKOŁY PODSTAWOWE

Liczba placówek objętych ewidencją – 20, w 15 szkołach znajdują się Oddziały Przedszkolne. Skontrolowano wszystkie placówki.

Ocena stanu sanitarno – technicznego.

10 obiektów jest podłączonych do sieci kanalizacyjnej (miejskiej/gminnej), 6 szkół posiada bezodpływowe zbiorniki (szamba), 4 szkoły posiadają własne oczyszczalnie ścieków. Wszystkie obiekty posiadają przyłącze z wodą bieżącą zimną i ciepłą. Budynki szkolne są ogrzewane (ogrzewanie centralne).

Ocena warunków do prowadzenia żywienia.

6 szkół podstawowych posiada warunki do przygotowywania posiłku na miejscu, w 12 szkołach posiłki są dowożone.

4 szkoły zapewniają dla 116 uczniów obiady I daniowe. W 14 szkołach podstawowych 1609 uczniów ma zapewniony obiady II daniowe.

W 6 szkołach podstawowych funkcjonują sklepiki/małe gastronomie prowadzone przez agentów bądź przez spółdzielnię uczniowską, w 4 znajdują się automaty do sprzedaży artykułów spożywczych. Placówki te objęte są nadzorem BŻŻiPK PSSE w Łęczycy.

Warunki do utrzymania higieny.

W kontrolowanych szkołach nie stwierdzono ponadnormatywnej liczby uczniów w stosunku do ilości urządzeń sanitarnych.

Warunki do prowadzenia zajęć WF.

11 szkół (S.P.: nr 1, nr 3, nr 4 w Łęczycy, Topoli Królewskiej, Leżnicy Małej, Piątku, Witoni, Górze Św. Małgorzaty, Mazewie, Daszynie i Grabowie) posiada pełnowymiarową salę gimnastyczną.

1 szkoła (S.P. w Sobótce Starej) posiada niepełnowymiarową salę gimnastyczną.

2 szkoły (S.P.: w Nowym Gaju, Siedlcu) posiada zastępczą salę do zajęć ruchowych.

Ocena warunków do pracy uczniów.

W trakcie bieżących kontroli przeprowadzana była analiza tygodniowych rozkładów zajęć. Badania przeprowadzono w 248 oddziałach 20 szkół podstawowych. Nieprawidłowości nie stwierdzono. W roku sprawozdawczym nie oceniano dostosowania mebli do wzrostu uczniów. Pomiary stanowisk pracy uczniów przeprowadzono we wszystkich szkołach w poprzednich latach.

Nadzór nad niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi.

W wyniku przeprowadzonych kontroli ustalono, że w 5 szkołach (Szkoła Podstawowa w Topoli Królewskiej, Szkoła Podstawowa w Daszynie, Szkoła Podstawowa w Piątku, Szkoła Podstawowa nr 3 w Łęczycy i Szkoła Podstawowa nr 4 w Łęczycy) przechowywane są i

stosowane substancje i preparaty chemiczne. Obrót i sposób przechowywania substancji i preparatów chemicznych w roku sprawozdawczym był właściwy.

ZESPOŁY SZKÓŁ

W ewidencji znajduje się jeden Zespół Szkół. W skład zespołu wchodzi: jedno przedszkole i dwie szkoły podstawowe.

Ocena stanu sanitarno – technicznego.

Zespół mieści się w trzech budynkach usytuowanych na terenie gminy. Wszystkie budynki zespołu ogrzewane są centralnie. Dwa budynki przyłączone są do kanalizacji centralnej, jeden posiada własną oczyszczalnię ścieków. We wszystkich obiektach zapewniona jest bieżąca zimna i ciepła woda.

Ocena warunków do prowadzenia żywienia.

Zespół posiada własny blok żywieniowy (kuchnia w budynku szkoły podstawowej przygotowuje obiad jednodaniowy dla 300 uczniów, natomiast kuchnia w budynku przedszkola wchodzącego w skład zespołu przygotowuje 25 posiłków dla przedszkolaków).

Warunki do prowadzenia zajęć WF.

Zespół posiada pełnowymiarową salę gimnastyczną przy budynku w Świnicach Warckich i salę zastępczą w budynku szkoły w Piaskach.

Ocena warunków do pracy uczniów.

W trakcie bieżących kontroli przeprowadzana była analiza tygodniowych rozkładów zajęć. Badania przeprowadzono w 20 oddziałach. Niezgodności z zasadami higieny nie stwierdzono.

PLACÓWKI WYCHOWANIA POZASZKOLNEGO

W ewidencji są 2 obiekty: Państwowa Szkoła Muzyczna i Towarzystwo Przyjaciół Dzieci. Oba budynki są skanalizowane, posiadają ogrzewanie centralne.

W Państwowej Szkole Muzycznej Filia w Łęczycy w minionym roku zakończył się generalny remont całego budynku. Stan sanitarno-higieniczny tego obiektu uległ poprawie.

PLACÓWKI WYPOCZYNKU SEZONOWEGO

W roku sprawozdawczym w bazie MEN zgłoszono 5 turnusów wypoczynku.

Wypoczynek zimowy zorganizowano w:

- Szkole Podstawowej w Grabowie – wypoczynek w miejscu zamieszkania,
- Szkole Podstawowej nr 4 w Łęczycy – wypoczynek w formie wyjazdowej,
- Szkole Podstawowej w Daszynie – wypoczynek w formie wyjazdowej.

Ogółem z tej formy wypoczynku skorzystało 54 dzieci.

Wypoczynek letni zorganizowano w:

- Szkole Podstawowej w Witoni – wypoczynek w miejscu zamieszkania,

- Zespół Placówek Edukacyjno – Wychowawczych w Stemplewie – wypoczynek w miejscu zamieszkania.

Ogółem z tej formy wypoczynku skorzystało 66 dzieci.

Nadzorem objęto wszystkie formy wypoczynku sezonowego, nieprawidłowości nie stwierdzono.

Ocena sytuacji w zakresie opieki zdrowotnej we wszystkich typach obiektów.

Wszyscy uczniowie w placówkach kontrolowanych objęci byli opieką medyczną finansowaną przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Opiekę sprawowały pielęgniarki medycyny szkolnej.

W roku 2019 w zakresie działalności nadzorczej nad placówkami oświatowo – wychowawczymi wydano **1 decyzję administracyjną**. Decyzja dotyczyła usunięcia śladów zalania na ścianach i sufitach w dwóch salach lekcyjnych, pokoju nauczycielskim i gabinecie dyrektora w Szkole Podstawowej w Wilczkowicach. W roku 2019 mandatów nie wydawano.

Wnioski: Na przestrzeni ostatnich lat stan sanitarno – techniczny szkół nie uległ znaczącym zmianom. W roku 2019 zostały otworzone dwie placówki z przeznaczeniem dla dzieci do lat 3. Zakończono gruntowny remont budynku Państwowej Szkoły Muzycznej w Łęczycy i oddano do użytku boisko przy Szkole Podstawowej nr 1.

V. OCENA WARUNKÓW SANITARNO-HIGIENICZNYCH

ŚRODOWISKA PRACY

Zgodnie z art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej do zadań Samodzielnych Stanowisk Pracy ds. Higieny Pracy należy nadzór nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i sanitarne dotyczące warunków zdrowotnych środowiska pracy, zwłaszcza zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy.

Działalność kontrolna

W 2019 roku pod nadzorem Higieny Pracy PSSE w Łęczycy znajdowało się 155 obiektów zatrudniających łącznie 3961 pracowników. Kontrolami w danym roku objęto 65 obiektów przeprowadzając w nich łącznie **74** kontrole. W zakładach objętych kontrolami zatrudnionych było ogółem 1652 pracowników. Skontrolowano m.in. zakłady zajmujące się produkcją i dystrybucją żywności, produkcją roślinną i zwierzęcą, obróbką ręczną i mechaniczną metali, obróbką drewna oraz obróbką tworzyw sztucznych, a także szwalnie, przedsiębiorstwa gospodarki komunalnej, firmy transportowe, sklepy zajmujące się handlem detalicznym produktami biobójczymi i środkami ochrony roślin, spółdzielnie mieszkaniowe oraz podmioty lecznicze. W skontrolowanych obiektach przeprowadzono łącznie **82** kontrole i wizytacje w zakresie:

- nadzoru nad czynnikami biologicznymi,
- oceny warunków pracy i zagrożeń zawodowych,
- przestrzegania przepisów BHP przy obrocie, sprzedaży, stosowaniu środków ochrony roślin, nawozów mineralnych i sztucznych,
- nadzoru nad produktami biobójczymi,
- nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami,
- nadzoru nad substancjami, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- nadzoru nad czynnikami fizycznymi (hałas, drgania mechaniczne),
- nadzoru nad warunkami pracy w narażeniu na działanie pyłów,
- postępowań w związku z podejrzeniem choroby zawodowej.

W wyniku przeprowadzonych działań kontrolnych wydano **13** decyzji administracyjnych zawierających głównie nakazy dotyczące wykonania bądź też uaktualnienia badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy oraz obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy do wartości normatywnych na stanowiskach pracy z przekroczeniami.

Obligowanie pracodawców do wykonywania (uaktualniania) badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia miało na celu stałe kontrolowanie warunków pracy, zapobieganie ewentualnym przekroczeniom wartości normatywnych NDN (najwyższych dopuszczalnych natężeń) i NDS (najwyższych dopuszczalnych stężeń) czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy, a co za tym idzie zapobieganie chorobom zawodowym.

W 2019 roku w obiektach, w których stwierdzono przekroczenia progów działania oraz wartości normatywnych na stanowiskach pracy, pracodawcy wdrażali działania zmierzające do obniżenia natężenia czynnika szkodliwego na stanowiskach pracy z przekroczeniami, zapewniali ochrony zbiorowe i indywidualne mające na celu zabezpieczenie pracowników przed szkodliwym działaniem tego czynnika oraz nadzorowali prawidłowość ich stosowania. Decyzje wydane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łęczycy oraz zawarte w nich nakazy miały na celu ochronę zdrowia i życia pracowników narażonych na działanie czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy.

Choroby zawodowe

W roku sprawozdawczym do PSSE w Łęczycy wpłynęło 8 zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych. Na podstawie tych zgłoszeń przeprowadzono 8 postępowań w celu ustalenia związku przyczynowo – skutkowego zgłaszanych chorób z warunkami pracy.

W wyniku przeprowadzonych działań oraz po dokonaniu oceny narażenia zawodowego przeprowadzonej na podstawie wizytacji w zakładach pracy oraz w oparciu o wywiad z pacjentem sporządzono 14 kart oceny narażenia zawodowego w związku z podejrzeniem choroby zawodowej.

Na podstawie orzeczeń lekarskich o braku podstaw do rozpoznania choroby zawodowej bądź o rozpoznaniu choroby zawodowej przesłanych przez Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Łodzi, wydano 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej oraz 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej pod postacią przewlekłej choroby narządu głosu spowodowanej nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat.

Środki zastępcze

W 2019 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęczycy nie odnotował na terenie powiatu łęczyckiego podmiotów prowadzących działalność w zakresie wytwarzania lub wprowadzania do obrotu środków zastępczych, w związku z powyższym działań nadzorowych nie podejmowano. Na terenie powiatu łęczyckiego prowadzono natomiast działania profilaktyczne w zakładach pracy w zakresie ograniczania zagrożeń stwarzanych przez środki zastępcze. Działaniami objęto 17 przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą na terenie powiatu łęczyckiego i zatrudniających ogółem 1863 osoby. W ramach prowadzonych działań informowano pracodawców oraz służby BHP o zagrożeniach jakie mogą spowodować środki zastępcze oraz przekazywano materiały edukacyjne w formie ulotek, w celu udostępnienia ich pracownikom.

W roku sprawozdawczym w wyniku współpracy ze Szpitalnym Oddziałem Ratownictwa ZOZ w Łęczycy odnotowano na terenie powiatu łęczyckiego 2 przypadki podejrzeń zatrucia środkami zastępczymi. Oba zdarzenia miały miejsce w drugiej połowie roku 2019 i dotyczyły osób pełnoletnich.

Nowe substancje psychoaktywne, prekursory narkotyków kat. 2 i 3, substancje chemiczne, ich mieszaniny, produkty biobójcze oraz detergenty

Pod nadzorem Samodzielnych Stanowisk Pracy ds. Higieny Pracy na obszarze działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łęczycy znajdują się 54 zakłady pracy stosujące w działalności zawodowej substancje chemiczne lub ich mieszaniny, 5 dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin, 1 przedsiębiorca wprowadzający do obrotu prekursory narkotyków kat. 2 i 3 oraz 41 dystrybutorów produktów biobójczych.

W 2019 r. na terenie powiatu łączyckiego w ramach nadzoru nad nowymi substancjami psychoaktywnymi, prekursorami narkotyków kat. 2 i 3, substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, produktami biobójczymi oraz detergentami w zakresie ograniczania zagrożeń zdrowia publicznego przez nie stwarzanych przeprowadzono 27 kontroli, dotyczących nadzoru nad przestrzeganiem przepisów prawa w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin nie stwierdzając nieprawidłowości i uchybień w skontrolowanych zakładach. Przeprowadzono również 10 kontroli, dotyczących wycofania z obrotu produktów biobójczych, które nie spełniały wymagań prawa polskiego i unijnego. W trakcie prowadzonych czynności w kontrolowanych obiektach, nie stwierdzono obecności produktów podlegających obowiązkowi wycofania.

VI. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

W 2019 roku na podstawie art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, realizowano ustawowe zadania i obowiązki w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego. W ramach tych zadań i obowiązków, uczestniczono w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć, dla których obowiązek przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko wynikał z przepisów art. 59 ust. 1 ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko z 2008 roku. W uzgodnieniach z zakresu oceny oddziaływania na środowisko przeważały inwestycje polegające na budowie i eksploatacji elektrowni fotowoltaicznych.

Na podstawie przepisów art. 56 ustawy Prawo budowlane, uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych sprawdzając zgodność wykonania (w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych) obiektów budowlanych z projektem budowlanym, a także dokumentację potwierdzającą szczelność i drożność kanałów wentylacyjnych, sprawdzano również czy zastosowane materiały budowlane wykończeniowe posiadają właściwe dla danego rodzaju pomieszczeń atesty higieniczne. W ramach działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, w miarę możliwości, eliminuje się nieprawidłowości, które mogą mieć niekorzystny wpływ lub stwarzać zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi na różnych etapach inwestycyjnych. W 2019 roku nie wniesiono sprzeciwu co do dopuszczenia do użytkowania żadnego ze zgłoszonych do użytkowania obiektów budowlanych.

Przy uzgadnianiu dokumentacji projektowych oceniano rozwiązania proponowane przez projektantów w aspekcie zagwarantowania odpowiednich warunków sanitarno-higienicznych w miejscach pobytu ludzi poprzez zastosowanie m. in. prawidłowej funkcji oraz warunków techniczno-użytkowych pomieszczeń, prawidłowej wymiany powietrza w projektowanych pomieszczeniach oraz właściwego oświetlenia.

W Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łęczycy zarejestrowane zostały 74 sprawy. Dla każdej z nich prowadzona była odrębna dokumentacja, wydano:

- 2 uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- 6 opinii uzgadniających dokumentację projektową,
- 15 decyzji płatniczych,
- 2 opinie w sprawie uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych,
- 15 stanowisk na podstawie art. 56 Prawa budowlanego,
- 1 opinię w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- 26 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- 6 opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

VII. DZIAŁALNOŚĆ PSSE W ŁĘCZYCY W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA NA TERENIE POWIATU

Działalność oświatowo - zdrowotna w 2019 r. prowadzona była zgodnie z założonymi kierunkami i dotyczyła głównie realizacji programów edukacyjnych oraz ogólnopolskich akcji prozdrowotnych. Działania skierowane były do ogółu społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem rodziców i opiekunów dzieci, dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych, nauczycieli, wychowawców oraz pedagogów szkolnych, kobiet w wieku rozrodczym, pacjentów zakładów opieki zdrowotnej, pracowników służby zdrowia.

Realizowaliśmy następujące programy profilaktyczne:

Program „Czyste powietrze wokół nas”

Program „Bieg po zdrowie”

Program „Trzymaj Formę”

Program „Zadbaj o swoje płuca”

Program „Podstępne WZW”

Program „Znamie! Znam je?”

Program „ARS, czyli jak dbać o miłość”

Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV

Wojewódzką Kampanię Edukacyjną „Dopalaczom mówimy STOP – wybieramy zdrowie”.

Znaczna część naszych działań z zakresu oświaty zdrowotnej skierowana była na **redukcję zagrożeń zdrowotnych wynikających z używania wyrobów tytoniowych oraz**

narażenia na bierne palenie. Zmniejszenie rozpowszechnienia palenia tytoniu jest jednym z celów. Palenie tytoniu zostało uznane jako najważniejszy, poddający się redukcji, czynnik ryzyka chorób sercowo-naczyniowych, nowotworowych, chorób układu oddechowego oraz czynnik mający negatywny wpływ na zdrowie noworodków. Państwowa Inspekcja Sanitarna utrzymuje stały nadzór nad przestrzeganiem ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych ze szczególnym uwzględnieniem zakazu palenia tytoniu w miejscach publicznych. W 2019 r. przeprowadzono 363 kontrole sprawdzające przestrzeganie zakazu palenia tytoniu w miejscach objętych prawnym zakazem palenia – nie stwierdzono braku przestrzegania zakazu palenia.

Nadal znacznym problemem jest narażenie na bierne palenie tytoniu w domu i miejscach pracy. Kolejnym niepokojącym zjawiskiem jest rosnąca popularność elektronicznych papierosów wśród młodzieży. Według ostatnich badań w tej grupie wiekowej tradycyjne papierosy stają się mniej modne i są wypierane przez ich zamienniki elektroniczne, które nie tylko służą, jako źródło nikotyny, ale również do tzw. „wapowania”. W Polsce odnotowuje się największy odsetek na świecie jeśli chodzi o osoby nieletnie sięgające po e- papierosy, co jest bardzo niebezpiecznym zjawiskiem.

Wychodząc naprzeciw problemowi palenia e – papierosów wśród młodzieży szkolnej, Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Łęczycy przy współpracy z Miejską i Powiatową Biblioteką Publiczną w Łęczycy podczas warsztatów nt. hejtu w Internecie przekazała uczestnikom zajęć ulotki nt. szkodliwości palenia e – papierosów.

Ponadto do wszystkich szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych przekazano informację opracowaną przez Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Ministra Edukacji Narodowej na temat potencjalnych zagrożeń związanych ze stosowaniem elektronicznych papierosów wraz z prezentacją multimedialną pt. „E – papierosy – nowe zagrożenia zdrowia publicznego”. Zjawisko szkodliwości palenia przekonuje o konieczności nasilenia działań edukacyjnych. Aktywnie uczestniczymy w tych działaniach poprzez realizację między innymi następujących antytytoniowych programów edukacyjnych:

Program edukacji przedszkolnej „Czyste powietrze wokół nas”. W roku szkolnym 2018/2019 w województwie łódzkim odbyła się już XIII edycja Programu. W zajęciach edukacyjnych uczestniczyło 653 dzieci oraz 301 rodziców i opiekunów dzieci z przedszkoli, oddziałów przedszkolnych. Do programu przystąpiło 7 placówek przedszkolnych oraz 12 oddziałów przedszkolnych. Aby uatrakcyjnić formułę programu oraz zwiększyć liczbę odbiorców dla placówek uczestniczących w programie zorganizowano:

- w marcu, Festiwal Piosenki o Dinusiu. W Festiwalu uczestniczyło 80 dzieci z 8 placówek

- w czerwcu, przemarsz antytytoniowy ulicami miasta. Uczestnicy wręczyli władzom miasta list z apelem o tworzenie miejsc wolnych od dymu. W przemarszu uczestniczyło ok. 170 dzieci z 4 łączyskich przedszkoli.

W roku szkolnym 2018/2019 osiem szkół z terenu powiatu łęczyckiego uczestniczyło w III edycji programu edukacji antytytoniowej **„Bieg po zdrowie”**. Program kierowany jest tylko do IV klas szkół podstawowych. Działaniami edukacyjnymi objęto 137 uczniów i 106 rodziców. Głównym celem programu jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów. Uczestnicy programu otrzymali pomoce informacyjno – edukacyjne w postaci zeszytów ćwiczeń, poradników, kart informacyjnych o programie, krótkich filmów edukacyjnych wspomagających realizację programu, plakatów. W tym roku szkolnym koordynatorzy szkolni uczestniczyli w szkoleniu dot. sposobu realizacji programu.

Światowy Dzień bez Tytoniu (obchodzony 31 maja) **Światowy Dzień Rzucania Palenia** (obchodzony corocznie w trzeci czwartek listopada) adresowany jest do populacji młodzieży i osób dorosłych. W 2019 r. OZ i PZ PSSE w Łęczycy w tym okresie promowała zdrowy styl życia wolny od tytoniu poprzez zorganizowanie punktów/stoisk informacyjno-edukacyjnych m.in. podczas Powiatowej Majówki Zdrowia, quizów wiedzy dla dzieci i młodzieży, przemarszu antytytoniowy ulicami Miasta Łęczycy z udziałem przedszkolaków oraz zaproszenie parafii rzymsko – katolickich, ośrodków zdrowia, jednostek samorządowych, placówek szkolno wychowawczych oraz społeczności lokalnej do podejmowania działań na rzecz walki z paleniem tytoniu. Odbiorcami działań było ok. 246 osób.

Nadwaga i otyłość to podstawowe czynniki ryzyka wielu chorób oraz przedwczesnej śmierci. Tę falę zagrożeń zdrowotnych na razie trudno powstrzymać. Problem nadwagi dot. 10 % dzieci i młodzieży na całym świecie, i wg prognoz Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) epidemia ta będzie w najbliższych dekadach narastać. W zakresie **profilaktyki otyłości wśród dzieci i młodzieży szkolnej oraz promocji aktywności fizycznej, prawidłowego odżywiania oraz zdrowego stylu życia** koordynowano realizację:

Ogólnopolskiego Programu „Trzymaj Formę” Począwszy od roku 2006 realizowany jest Program „Trzymaj Formę” skierowany do uczniów starszych klas szkół podstawowych. Partnerami Programu są: Główny Inspektorat Sanitarny oraz Stowarzyszenie „Polska Federacja Producentów Żywności” w ramach realizacji strategii WHO dotyczącej diety, aktywności

fizycznej i zdrowia. Celem programu „Trzymaj Formę!” jest edukacja w zakresie kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia oraz zbilansowanej diety. W roku szkolnym 2018/2019 zrealizowana została w województwie łódzkim XIII edycja programu, w której uczestniczyło łącznie 879 oraz 464 rodziców/opiekunów uczniów z 13 szkół.

Na mocy porozumienia zawartego pomiędzy WSSE w Łodzi a Fundacją „Gwiazda Nadziei”, PSSE przystąpiła do pilotażowej edycji dwóch programów profilaktycznych:

„**Podstępne WZW**” oraz „**Znamie! Znam je?**”, których celem jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C oraz nowotworu złośliwego skóry – czerniaka. Programu te adresowane są do uczniów szkół ponadpodstawowych. Na terenie powiatu łęczyckiego do programu przystąpiły dwie placówki.

W zakresie **profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych** priorytetowym kierunkiem działań Inspekcji Sanitarnej w województwie łódzkim w zakresie profilaktyki używania substancji psychoaktywnych było przeciwdziałanie używaniu tzw. nowych narkotyków. Zmiany prawne umożliwiające zamykanie oficjalnych punktów sprzedaży nie zlikwidowały problemu używania przez młodzież tego typu substancji. Łatwa dostępność z nielegalnych źródeł, w tym także za pośrednictwem Internetu, sprawiają, że „dopalacze” są obecne w środowisku młodzieży stanowiąc duże zagrożenie. Badania przeprowadzone przez Główny Inspektorat Sanitarny wykazują niepokojąco rosnącą tendencję liczby zatruc „dopalaczami”. W 2019 roku Wojewódzka Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Łodzi odnotowała 827 podejrzeń zatruc środkami zastępczymi w tym 2 na terenie powiatu łęczyckiego.

Od 2013 roku w powiecie łęczyckim realizowana jest Wojewódzka Kampania Edukacyjna „Dopalaczom mówimy STOP – wybieramy Zdrowie”, której głównym celem jest zapobieganie używaniu środków psychoaktywnych oraz kształtowanie bezpiecznych zachowań zdrowotnych wśród młodzieży szkół gimnazjalnych naszego województwa. W roku szkolnym 2018/2019 w realizacji Wojewódzkiej Kampanii Edukacyjnej „Dopalaczom mówimy STOP – wybieramy Zdrowie” uczestniczyło 404 uczniów oraz 202 rodziców i opiekunów.

W ramach działań z zakresu realizacji profilaktyki uzależnień inspekcja sanitarna współpracuje z szeregiem instytucji, czego przykładem może być list Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Komendanta Głównego Policji, który przestrzegał przed zażywaniem substancji psychoaktywnych. Wspomniany list, PSSE w Łęczycy w okresie przed feriami

zimowymi przekazała do szkół podstawowych, szkół ponadpodstawowych oraz do lokalnych internetowych serwisów informacyjnych.

PSSE w Łęczycy uczestniczy także w „Profilaktycznym programie w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych. W ramach tego programu jest realizowany program „ARS czyli jak dbać o miłość”. Jest to program edukacyjny dla młodzieży szkół ponadpodstawowych, którego głównym celem jest przeciwdziałanie zażywaniu alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych. W roku sprawozdawczym uczestniczyła w nim jedna placówka, która działaniami edukacyjnymi objęła 41 uczniów.

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Łęczycy wszystkie działania z zakresu **profilaktyki HIV/AIDS** realizuje w ramach Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS. Uczestniczo w realizacji Europejskiego Tygodnia Testowania na HIV 22 –29.11.2019 r. oraz w Ogólnopolskiej Kampanii Społecznej „Mamy czas rozmawiać” organizowanej przez Krajowe Centrum ds. AIDS. Podczas obchodów Światowego Dnia Walki z AIDS zorganizowano w dwóch szkołach ponadpodstawowych zajęcia poświęcone profilaktyce HIV/AIDS.

Uczniowie wykonali kokardki z czerwonej wstążki, które później rozdawali pozostałym uczniom w szkole. Dzięki tym działaniom, w dniu 1 grudnia uwaga społeczności szkolnej zwróciła się ku osobom żyjącym z HIV i AIDS, ich rodzinom oraz przyjaciółom.

W ramach obchodów Światowego Dnia Walki z AIDS co roku PWIS w Łodzi pod patronatem Marszałka Województwa Łódzkiego organizuje dla uczniów szkół ponadpodstawowych Olimpiadę Wiedzy o HIV/AIDS. Do tegorocznej Olimpiady przystąpiły dwie szkoły ponadpodstawowe : ZS im. J. Grodzkiej w Łęczycy oraz ILO im. K. Wielkiego w Łęczycy.

Corocznie uczestniczymy w obchodach **Światowego Dnia Zdrowia**, które w roku 2019 przebiegało pod hasłem „Uniwersalne ubezpieczenia zdrowotne”. Hasło, to zwracało uwagę na konieczność zapewnienia wszystkim ludziom uniwersalnego dostępu do opieki zdrowotnej – od promocji zdrowia po profilaktykę, leczenie, rehabilitację i opiekę paliatywną. Według szacunków Światowej Organizacji Zdrowia, połowa ludzi na całym świecie nie otrzymuje opieki medycznej na miarę swoich potrzeb, a każdego roku ok. 100 milionów osób doświadcza skrajnego ubóstwa z powodu wydatków na zdrowie.

W ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia nawiązano współpracę z lokalnymi operatorami stron internetowych w zakresie zamieszczania informacji dot. Światowego Dnia Zdrowia. Zaproszono także do aktywnego uczestnictwa w obchodach placówki służby zdrowia oraz jednostki samorządu terytorialnego.

W zakresie **wypoczynku zimowego** w okresie ferii zimowych do placówek szkolno wychowawczych oraz do jednostek samorządowych wysłano informacje skierowane do dzieci i ich opiekunów na temat zasad bezpiecznego wypoczynku oraz informację dot. roli pracowników inspekcji sanitarnej w zakresie nadzoru nad formami wypoczynku zimowego.

W ramach **letniego wypoczynku** AKCJA LATO 2019 podejmowano działania mające na celu promowanie zasad bezpiecznego i zdrowego wypoczynku oraz podniesienie poziomu świadomości dzieci i młodzieży w zakresie podejmowania ryzykownych zachowań.

Przed rozpoczęciem sezonu wakacyjnego do wszystkich placówek szkolno – wychowawczych wysłano pisma z prośbą o przeprowadzenie z dziećmi i młodzieżą spotkań edukacyjnych mających na celu zapoznanie i przypomnienie zasad zdrowego i bezpiecznego wypoczynku.

Do lokalnych operatorów stron internetowych w okresie letnim przekazano informacje na temat **akcji „Patent na Bezpieczne Wakacje”**. Przeprowadzono także dystrybucję powyższych materiałów do placówek szkolno – wychowawczych, ośrodków zdrowia oraz wywieszono na tablicach ogłoszeniowych w centrum miasta Łęczycy.

W okresie intensywnych **upałów** przekazano do lokalnych operatorów stron internetowych, do ośrodków zdrowia oraz placówek przedszkolnych powiatu łęczyckiego informacje na temat postępowania w trakcie upałów. Powyższe informacje wywieszono również na tablicach ogłoszeniowych w centrum miasta Łęczycy.

Wystosowano także pisma do szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych z prośbą o podjęcie działań wśród uczniów szkoły po powrocie z wakacji, w celu zwrócenia uwagi i uwrażliwienia młodzieży na zagrożenia, jakie niesie ze sobą okres wakacji oraz powakacyjny (w szczególności zagrożenia związane z używaniem narkotyków, alkoholu oraz palenia tytoniu).

W zakresie **promocji szczepień ochronnych** podejmowano działania mające na celu podniesienie świadomości znaczenia szczepień oraz zachęcające do wykonawstwa szczepień ochronnych obowiązkowych i zalecanych wśród rodziców. Zachęcano do korzystania z portalu www.szczepienia.info.pl oraz www.zaszczepsiewiedza.pl, promowaliśmy także inicjatywę jaka przyświeca obchodzonemu co roku Europejskiemu Tygodniowi Szczepień (24-30.04.19). W dniu 30 kwietnia 2019 r. w sali konferencyjnej PSSE w Łęczycy zorganizowano dla pracowników ochrony zdrowia z terenu powiatu łęczyckiego szkolenie poświęcone tematyce szczepień ochronnych. Omówiono mity i fakty na temat szczepień ochronnych, zmiany w Programie Szczepień Ochronnych na 2019. Ponadto w ciągu całego roku przekazywano do ośrodków zdrowia oraz do operatorów stron internetowych jednostek władz samorządowych pismo zachęcające do szczepień ochronnych ze szczególnym uwzględnieniem szczepień

przeciwko ospie, odrze, różyczce, grypie, HPV, WZW typu B. W ramach promocji szczepień ochronnych zorganizowano także w sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Łęczycy, wystawę pod hasłem „200 lat szczepień ochronnych”. Wystawa ta była także zaprezentowana w I Liceum Ogólnokształcącym im. Kazimierza Wielkiego w Łęczycy (wystawę mogli odwiedzić uczniowie z innych szkół powiatu łęczyckiego).

Co roku w dniu 18 listopada obchodzimy **Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach**.

Głównym tematem tego Dnia jest propagowanie racjonalnego stosowania antybiotyków.

Działania nasze mają na celu podniesienie świadomości na temat zagrożenia dla zdrowia publicznego, jakim jest oporność na antybiotyki. Najnowsze dane potwierdzają, że w całej Unii Europejskiej wzrasta liczba pacjentów zakażonych bakteriami opornymi i że antybiotykooporność jest poważnym zagrożeniem dla zdrowia publicznego. Dążymy do ograniczenia stosowania antybiotyków w szpitalach za pomocą opracowania i rozpowszechnienia materiałów edukacyjnych promujących właściwe stosowanie antybiotyków.

Inne działania komórka Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE w Łęczycy w 2019 roku podejmowała również wiele innych działań, m.in. w zakresie profilaktyki chorób nowotworowych, cukrzycy, gruźlicy, zdrowego stylu życia (problem nadużywania suplementów diety oraz nadmiernego spożycia soli), wszawicy.

7 września PSSE w Łęczycy miała okazję uczestniczyć w Mixerze Regionalnym organizowanym w Rawie Mazowieckiej. Była to XIII edycja Miksera Regionalnego. Jest to coroczna impreza organizowana przez Marszałka Województwa Łódzkiego. W tym roku hasłem przewodnim imprezy były obchody 100 – lecia województwa łódzkiego. Stoisko zorganizowane przez PSSE w Łęczycy poświęcone było profilaktyce antytytoniowej. Dla uczestników imprezy przygotowano min:

- możliwość skorzystania z bezpłatnego badania wydolności wydechowej płuc oraz badania poziomu tlenu węgla w wydychanym powietrzu przez osoby palące tytoń,
- quiz wiedzy nt. szkodliwości palenia tytoniu,

- dla dzieci zorganizowano kącik dla dzieci, gdzie kolorowały malowanki o tematyce szkodliwości palenia tytoniu,
- ulotki promujące nie palenie oraz uświadamiające szkodliwość palenia tytoniu.

W ramach stałej współpracy ze Starostwem Powiatowym w Łęczycy uczestniczono w dwóch akcjach:

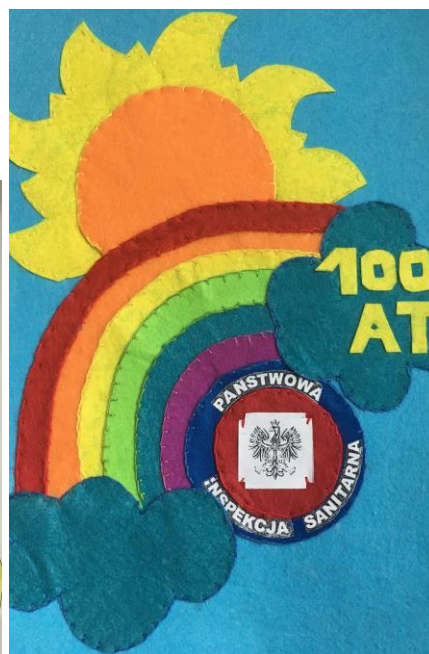
- prozdrowotnej XXVI Powiatowej Majówki Zdrowia – dla uczestników akcji zorganizowano stoisko z materiałami nt. zdrowego stylu życia ze szczególnym uwzględnieniem tematu szkodliwości palenia tytoniu,
- przy organizacji corocznej imprezy HUBERTUS, której organizatorem jest Starostwo Powiatowe w Łęczycy – pion OZ i PZ PSSE w Łęczycy pomagał przy organizacji konkursu kulinarnego na „Królewski Pasztet”.

Państwowa Inspekcja Sanitarna w 2019 roku świętowała 100-lecie powstania służb sanitarnych w Polsce. 9 października 2019 r. w sali konferencyjnej Zespołu Placówek Edukacyjno-Wychowawczych w Łęczycy miała miejsce uroczystość upamiętniająca to święto. Organizatorem jubileuszowych uroczystości był Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęczycy. W spotkaniu uczestniczyli byli i aktualni pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łęczycy, a wraz z nimi goście honorowi. Uroczystość uświetnił występ przedszkolaków z Przedszkola Niepublicznego Zgromadzenia Sióstr Urszulanek SJK w Łęczycy

– laureaci Festiwalu „Piosenki o Dinusiu” organizowanego w ramach realizacji programu przedszkolnej edukacji antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”.

Przedstawiono także rys historyczny funkcjonowania Służb Sanitarnych w Polsce z uwzględnieniem działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łęczycy oraz rozstrzygnięto konkurs „Kartka urodzinowa z okazji 100-lecia Służb Sanitarnych w Polsce”, do którego zgłoszono 47 prac.

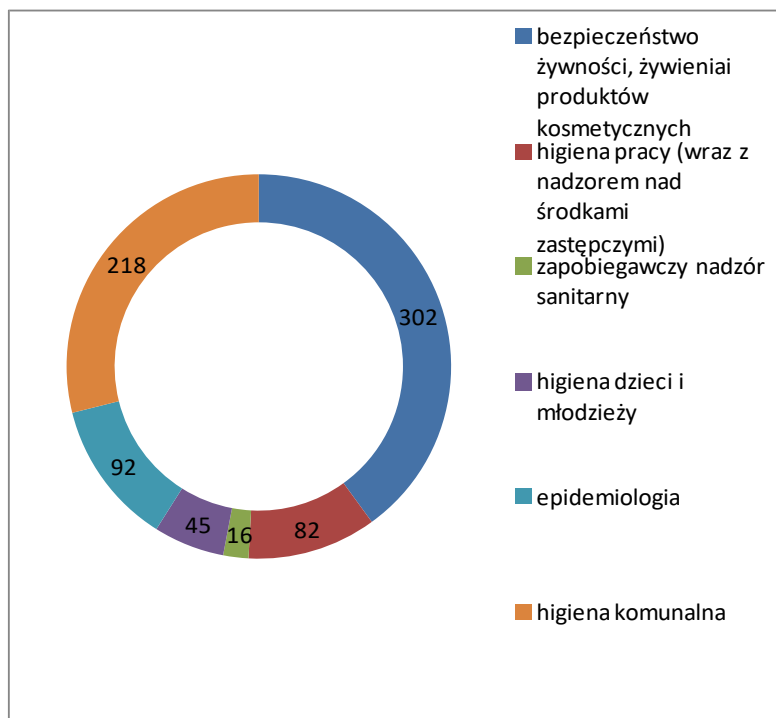

W roku sprawozdawczym przeprowadzono **41** wizytacji oceniających realizację interwencji programowych w 26 placówkach nauczania i wychowania.

PODSUMOWANIE

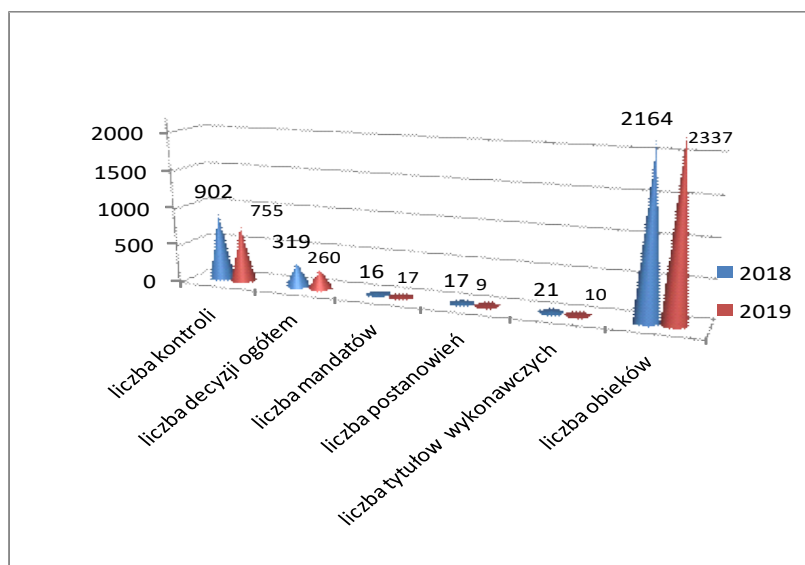
W 2019 r. pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w ramach sprawowanego nadzoru, dokonali w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu łęczyckiego 796 kontroli sanitarnych i wizytacji.

Działalność kontrolna inspekcji sanitarnej powiatu łęczyckiego za rok 2019 w liczbach

- wykres nie uwzględnia liczby wizytacji wykonanych w ramach Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia

Działalność kontrolno - represyjna inspekcji sanitarnej powiatu łęczyckiego za rok 2019 oraz 2018

- wykres nie uwzględnia liczby wizytacji wykonanych w ramach Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia

W związku ze sprawowanym nadzorem sanitarnym wydano 142 decyzje administracyjne oraz 118 decyzji płatniczych. W postępowaniu represyjnym stosowano karanie mandatowe. Ukarano mandataми 17 -osób na kwotę 3750 zł. W ramach postępowania egzekucyjnego w administracji wydano 10 tytułów wykonawczy. Komórka oświaty PSSE w Łęczycy przeprowadziła w 2019 ogółem 41 wizytacji (w roku 2018 - 58) w placówkach realizujących programy prozdrowotne.

Tabela poniżej ilustruje działalność w tym zakresie, w poszczególnych zagadnieniach:

Lp	Zagadnienia	Decyzje		Postanowienia	Tytuły Wykonawcze	Nalożone mandaty
		Merytoryczne	Płatnicze			
1	epidemiologia	0	0	1	9	0
2	bezpieczeństwo żywności,żywienia i produktów kosmetycznych	109	91	3	1	17
3	higiena komunalna	17	0	5	0	0
4	higiena pracy	15	10	0	0	0
5	higiena dzieci i młodzieży	1	2	0	0	0
6	zapobiegawczy nadzór sanitarny	0	15	0	0	0
7	nadzór nadśrodkami zastępczym	0	0	0	0	0
	OGÓŁEM	142	118	9	10	17

W 2019 r. odnotowaliśmy spadek zachorowań na choroby zakaźne i zakażenia o ok. 12 %, spadek o 41,3% zapadalności na grypę i zachorowania grypopodobne, spadek zapadalności na gruźlicę. Znaczny spadek liczby zachorowań dotyczył krztuśca i WZW typu C. Zwiększyła się natomiast liczba pokąsań. W roku 2019 podobnie jak w roku 2018 najczęściej rejestrowaną jednostką chorobową i najczęstszą przyczyną hospitalizacji była biegunka i zapalenie żołądkowo jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu - A09. Sytuacja epidemiologiczna powiatu była stabilna. Nie notowano zgonów z powodu chorób zakaźnych ani przypadków chorób wysoce zakaźnych stanowiących zagrożenie dla zdrowia publicznego. Proces uodpornienia populacji w rocznikach podlegających szczepieniu przebiegał prawidłowo. Wykonawstwo szczepień ochronnych dzieci i młodzieży w wieku 0-19 lat podobnie jak w roku ubiegłym utrzymuje się na wysokim poziomie i wynosi 99,1%. Nie stwierdzono nieprawidłowości w przedmiocie wykonawstwa szczepień ochronnych. Liczba osób uchylających się od szczepień utrzymuje się na zbliżonym poziomie w stosunku do roku poprzedniego. W 2019 roku odnotowano tylko jeden niepożądany odczyn poszczepienny. Stan sanitarno-higieniczny placówek służby zdrowia był dobry, czystość bieżąca była zachowana, nie stosowano karania mandatowego. Procesy mycia i dezynfekcji, sterylizacji prowadzone były

prawidłowo. Placówki w miarę potrzeb poddane były bieżącym modernizacjom. Kierownicy podmiotów oraz inne osoby udzielające świadczeń zdrowotnych podejmowali działania zapobiegające szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych.

Woda dostarczana ludności z 15 wodociągów spełnia na koniec roku 2019 wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294), pod względem wszystkich wymaganych parametrów. Oceny jakości wody wydane w 2019 dla producentów wody były pozytywne. Stan sanitarno - higieniczny obiektów użyteczności publicznej nie budził zastrzeżeń.

W skontrolowanych zakładach fryzjerskich i kosmetycznych z roku na rok poprawia się jakość wyposażenia i podnosi się standard świadczonych usług.

Stan sanitarno-higieniczny placówek oświatowo – wychowawczych nie uległ znaczącym zmianom, w obiektach przestrzegano zasad higieny pracy umysłowej, prowadzone prace remontowe przyczyniły się do poprawy stanu sanitarno – higienicznego. W roku 2019 zostały otworzone dwie placówki z przeznaczeniem dla dzieci do lat 3. Zakończono gruntowny remont budynku Państwowej Szkoły Muzycznej w Łęczycy i oddano do użytku boisko przy Szkole Podstawowej nr 1. Warunki do utrzymania higieny osobistej są dobre - wszystkie szkoły zapewniają uczniom dostęp do ciepłej, bieżącej wody w każdym pomieszczeniu sanitarno-higienicznym, dostęp do środków do utrzymania higieny osobistej (mydła, papieru toaletowego).

W zakresie higieny pracy w wyniku przeprowadzonych w ubiegłym roku kontroli i postępowań administracyjnych stwierdzono, że warunki pracy mieszkańców powiatu łęczyckiego uległy poprawie. Stan higieniczno - sanitarny pomieszczeń pracy, pomieszczeń socjalnych i sanitarnych w skontrolowanych zakładach nie budził zastrzeżeń. Obowiązki nałożone na pracodawców decyzjami wykonywane były zgodnie z wyznaczonymi terminami. W porównaniu z ubiegłymi latami odnotowano spadek liczby stwierdzonych chorób zawodowych. W roku ubiegłym nie notowano przypadków wytwarzania ani wprowadzania do obrotu środków zastępczych. W wyniku współpracy ze Szpitalnym Oddziałem Ratownictwa ZOZ w Łęczycy, w ramach wczesnego ostrzegania, odnotowano na terenie powiatu łęczyckiego 2 przypadki podejrzeń zatrucia środkami zastępczymi. Oba zdarzenia miały miejsce w drugiej połowie roku 2019 i dotyczyły osób pełnoletnich. W 2019 r. podczas przeprowadzonych kontroli w ramach nadzoru nad nowymi substancjami psychoaktywnymi, prekursorami narkotyków kat. 2 i 3, substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, produktami biobójczymi oraz detergentami w zakresie ograniczania zagrożeń zdrowia publicznego przez nie stwarzanych nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień.

Ważnym elementem działań PSSE w Łęczycy była promocja zdrowia i oświata zdrowotna. Realizowane zadania, programy, podejmowane inicjatywy cieszyły się dużym

zainteresowaniem odbiorców. Znaczna część działań z zakresu oświaty zdrowotnej skierowana była na redukcję zagrożeń zdrowotnych wynikających z używania wyrobów tytoniowych, promowanie zdrowego zbilansowanego odżywiania oraz aktywności fizycznej. W zakresie bezpieczeństwa żywności, poprawie ulegała estetyka i wygląd sal sprzedaży, warunki produkcji i przechowywania artykułów spożywczych. Wzrosła ilość obiektów z wdrożonymi zasadami GHP/GMP i systemem HACCP. Stan sanitarno – techniczny obiektów produkujących żywność nie budził poważnych zastrzeżeń. W zakładach produkcyjnych nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stosowania i znakowania substancji dodatkowych. Poprawie ulegał stan sanitarno – techniczny zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego. Najczęściej stwierdzane uchybienia to zły stan techniczny pomieszczeń, urządzeń lub sprzętu i przeterminowane produkty spożywcze.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęczycy w realizacji swoich zadań współpracował ze Starostą Powiatu łęczyckiego, Burmistrzem Miasta Łęczycy, Wójtami Gmin, kierownikami zakładów, podmiotów leczniczych i przedsiębiorstw oraz przedstawicielami służb i inspekcji z terenu powiatu łęczyckiego. Współpraca dotyczyła w szczególności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, działań antykryzysowych oraz promocji zdrowia.